

Research Paper

Meta-analysis of Employment Studies in Iran's Sports Labor Market: With a Focus on the Macro-level

Fatemeh Saeedi¹ , Noshin Benar^{2*} , Seyed Reza Miraskari³

Received: May 04, 2024

Revised: Dec 25, 2024

Accepted: Oct 27, 2024

ABSTRACT

Objective: This study aims to examine the barriers to employment in Iran's sports labor market, with a particular emphasis on the macroenvironment, by synthesizing previous research.

Methodology: The research employed a qualitative meta-synthesis approach using qualitative content analysis. The statistical population included all domestic studies conducted between 2001 and 2023. A total of 580 studies relevant to the topic were evaluated, and 31 articles were purposefully selected. Using Sandelowski and Barroso's seven-step framework, the findings of previous research related to the study's objectives were analyzed, aggregated, synthesized, and interpreted..

Results: Through coding methods, 21 sub-themes and five main themes were identified. The results categorized macroenvironmental barriers to employment in Iran's sports labor market into five main themes: economic barriers, cultural and social barriers, political barriers, knowledge and technology barriers, and legal and regulatory barriers.

Conclusion: The findings indicate that employment development in Iran's sports sector faces numerous challenges within the macroenvironment. To address these challenges, a comprehensive and long-term approach by policymakers, managers, and economic stakeholders in this sector is essential. A deeper understanding of macroenvironmental barriers can help design more effective policies and strategies to promote employment in the sports labor market. These strategies may include economic reforms, political improvements, social support, technological advancements, and legal changes. Implementing such measures can create new and sustainable job opportunities in Iran's sports industry.

Keywords: Employment Development; Labor Market; Macro Environment; Sports Industry

1 Ph.D in Sport Management, Department of Sport Management, Faculty of Sport Sciences, University of Guilan, Rasht, Iran.

2. Associate Professor of Sport Management, Faculty of Physical Education and Sport Sciences, University of Guilan, Rasht, Iran. (**Corresponding author**)

3. Assistant Professor, Department of Economics and Accounting, Faculty of Management and Economics, University of Guilan, Rasht, Iran.

* Corresponding author's e-mail address: noshin.benar@gmail.com

Cite this article: Saeedi, F., Benar, N., & Miraskari, S.R. (2026). *Meta-analysis of Employment Studies in Iran's Sports Labor Market: With a Focus on the Macro-level*. *Journal of Sport Management and Development*, 15(1), 25-48.

DOI: <https://doi.org/10.22124/JSMD.2024.27380.2891>

Extended Abstract

Introduction and State of Problem

The sports labor market, as an emerging sector of the economy, has experienced significant growth in employment in recent decades (Saeedi et al., 2024). Factors such as increased public demand for sports, rising investment in health, and the professionalization of the sports industry have laid the groundwork for expanding employment opportunities (Cami, 2006). This transformation can be interpreted as part of the rise of the "modern human economy" within a new industrial paradigm, with the sports sector representing one of its key expressions (Malekakhlagh et al., 2022). Nevertheless, in Iran, many university graduates face unemployment after graduation, highlighting the mismatch between higher education and labor market needs (Kadir et al., 2020). Moreover, the oversupply of educated labor without corresponding demand remains one of the main drivers of persistent unemployment (Banar et al., 2023). At the macro level, the complex business environment, excessive bureaucracy, and heavy regulatory burdens (particularly in acquiring economic licenses) are considered major barriers to employment development (Miraskari & Rezaei Pitenoeei, 2024). Additionally, the lack of investment security and transparency in protecting economic property rights has intensified instability and uncertainty in the business landscape (Rezaei Pitenoeei & Miraskari, 2023). Despite these challenges, the substantial potential of the sports sector for entrepreneurship and employment will only be realized if institutional and administrative obstacles are properly addressed (Shafiei & Dehghan, 2022). Using a meta-synthesis approach, this study systematically identifies the key factors influencing employment in Iran's sports labor market, with an emphasis on macro-level conditions, and aims to fill the existing conceptual gap in this area.

Methodology

This research, which is applied in purpose and qualitative, employs meta-synthesis for data collection, integrating multiple studies to produce comprehensive findings. Using Sandelowski and Barroso's seven-step framework, it systematically reviewed studies conducted between 2001 and 2023 on barriers to employment in Iran's sports labor market. Data were retrieved through keyword searches in databases, resulting in 558 sources, from which 31 articles were selected based on relevance, quality, and alignment with research objectives. Key steps included thematic content analysis (TCA), categorizing findings into sub-themes and main themes, and validating coding reliability using the kappa coefficient, which indicated acceptable agreement (0.617).

Results

By analyzing the concepts derived from the reviewed articles, the macro-environmental barriers to employment in Iran's sports labor market were extracted as initial codes and categorized into sub-themes. Subsequently, as presented in Table 1, 21 sub-themes were classified under five main themes: economic, socio-cultural, political, knowledge and technology, and legal and regulatory barriers.

Table 1. Macro-Environmental Barriers to Employment in Iran's Sports Labor Market

Main Themes	Sub-Themes
Economic Barriers	– Impact of inflation on the sports labor market
	– Restrictions on trade and financial relations due to sanctions
	– Weakness in financial management and banking
	– Inefficiency of privatization in sports
	– Ineffectiveness of government financial policies and lack of infrastructural investment
	– Economic insecurity and lack of domestic and foreign investment
Socio-Cultural Barriers	– Lack of financial resources for launching sports-related businesses
	– Weak culture of employment and entrepreneurship
	– Family-related barriers
Political Barriers	– Insufficient integration of sport into society
	– Gender inequality in sports employment
	– Limited vision among policymakers and public officials
Knowledge and Technology Barriers	– Weak economic-sports diplomacy
	– Political interference in sports
	– Lack of meritocracy
Legal and Regulatory Barriers	– Limited access to technological infrastructure
	– Lack of investment in sports technologies
Legal and Regulatory Barriers	– Insufficient knowledge and expertise in modern technologies
	– Bureaucratic and restrictive regulations
Legal and Regulatory Barriers	– Weakness in drafting and revising supportive laws
	– Weakness in law enforcement

Discussion and Conclusion

The findings of this study indicate that employment in Iran's sports labor market faces a set of macro-environmental barriers, categorized into five main themes: economic, socio-cultural, political, knowledge and technology, and legal and regulatory challenges. These interrelated barriers have limited the development of sustainable employment in the sports industry and have hindered the full utilization of the sector's potential. To overcome these challenges, policymakers and decision-makers need to adopt a comprehensive, systematic, and future-oriented approach. This should include structural economic reforms, enhancement of technological infrastructure, promotion of an entrepreneurial culture, revision of policies and legal frameworks, and expansion of international cooperation. The coordinated implementation of these strategies can lay the groundwork for the creation of innovative and sustainable employment opportunities in the sports sector and enable more effective utilization of its latent capacities.

Originality/Value

The novelty of this study lies in its use of the meta-synthesis method to identify employment barriers in Iran's sports labor market an approach that has been rarely applied in this field. Its particular focus on the macro-environment (including economic, socio-cultural, political, technological, knowledge-based, and legal-regulatory dimensions) offers a comprehensive and policy-oriented perspective on employment in sports. The findings indicate that employment development in the sports sector is not feasible without a structural understanding and analysis of environmental factors, and that recognizing macro-level drivers is essential for effective policymaking.

Research Limitations/Implications

One limitation of this study was the limited access to some relevant sources, as well as the potential for researcher bias in selecting studies. To mitigate this, multiple academic databases were used over an extended search period. In addition, various coders were involved in the data analysis process to enhance the reliability and validity of the results. The findings provide valuable insights for policymakers, educational institutions, and economic actors in designing strategies to promote employment in the sports industry.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines

This article has been prepared in full compliance with the ethical principles and guidelines for academic research.

Declaration of Generative AI and AI-assisted technologies in the writing process

Artificial Intelligence (AI) was not utilized in the preparation or analysis of this article.

Funding

This research did not receive any financial support from governmental or private organizations and was conducted independently.

Authors' contribution

All authors contributed equally to the writing and development of this article.

Conflict of interest

The authors declare that there are no conflicts of interest related to this research.

Acknowledgments

The authors would like to sincerely thank all those who provided support and assistance throughout the various stages of this research.

References

- Benar, N., Saeedi, F., & Khosravi Aghdam, A. (2023). Feasibility Study of E-sports Development with the Approach of Creating Business and Job Creation. *Journal of Sport Management and Development*, 11(4), 142-166. [<https://doi.org/10.22124/JSMD.2021.18017.2434>] [In Persian]
- Camy, J. (2006). Employment Opportunities in the Sports Sector: a Review of the European Situation. W: Di Cola G.(Red.) Beyond the Scoreboard. Youth employment opportunities and skills development in the sports sector. Geneva. *International Labour Office*, 85-14. [[Link](#)]
- Dehghan, M., & Shafiee, Sh. (2022). Analyzing the perspective of entrepreneurship and employment development in the national educational and grassroots sport. *Journal of Sport Management and Development*, 11(1), 154-182. [<https://doi.org/10.22124/JSMD.2022.6679>] [In Persian]
- Kadir, J.M.A., Naghavi, N., & Subramaniam, G. (2020). Unemployment among Graduates - Is there a Mismatch? *International Journal of Asian Social Science*, 10(10), 583-592. [<https://doi.org/10.18488/journal.1.2020.1010.583.592>]
- Malek Akhlagh, E., Benar, N., AbbasiGorji, A., Saeedi, F., & Hedayatifar, S. (2022). Designing a Model of International Strategic Branding of Iranian Wrestling with an Export and Currency approach. *Journal of Sport Management and Development*, 11(2), 1-25. [<https://doi.org/10.22124/JSMD.2021.17441.2394>] [In Persian]
- Miraskari, S.R., & Rezaei Pitenoeei, Y. (2024). Investigating the factors influencing ease of doing business in Gilan province. *Business Process Management Journal*, 30(7), 2642-2664. [<https://doi.org/10.1108/BPMJ-01-2024-0032>]
- Rezaei Pitenoeei, Y., & Miraskari, S.R. (2023). Investigating the Factors of Improving Investment Security in Guilan Province. *Journal of Development and Capital*, 8(1), 189-211. [<https://doi.org/10.22103/jdc.2022.19538.1250>] [In Persian]
- Saeedi, F., Benar, N., & Miraskari, S.R. (2024). Three Decades of Research on Employment in the Iranian Sports Labor Market: A Look at Micro, Meso, and Macro Barriers. *Human Resource Management in Sports*, 11(2), 449-487. [<https://doi.org/10.22044/shm.2024.14475.2643>] [In Persian]

فرا ترکیب مطالعات اشتغال در بازار کار ورزش ایران: با تأکید بر محیط کلان

فاطمه سعیدی^۱، نوشین بنار^{۲*}، سیدرضا میرعسکری^۳

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۹/۰۶

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۳/۱۰/۰۵

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۲/۱۵

چکیده

هدف: پژوهش حاضر از طریق ترکیب پژوهش‌های پیشین با هدف واکاوی موانع اشتغال در بازار کار ورزش ایران با تأکید بر محیط کلان انجام شده است.

روش‌شناسی: این پژوهش از نوع کیفی با رویکرد فراترکیب و به روش تحلیل محتوای کیفی اجرا شد. جامعه آماری کلیه مطالعات داخلی در بازه زمانی بین سال‌های ۱۳۸۰ تا ۱۴۰۲ بود. در این راستا، ۵۸۰ پژوهش در زمینه موضوع مورد نظر ارزیابی و در نهایت ۳۱ مقاله به صورت هدفمند انتخاب شد؛ و با استفاده از الگوی هفت مرحله‌ای سندلوسکی و باروسو، یافته‌های پژوهش پیشین مرتبط با اهداف پژوهش، بررسی، تجمیع، ترکیب و تفسیر شدند.

یافته‌ها: با استفاده از روش کدگذاری تعداد ۲۱ مضمون فرعی و ۵ مضمون اصلی شناسایی شدند. بر اساس یافته‌ها، موانع محیط کلان اشتغال در بازار کار ورزش در ۵ مضمون موانع اقتصادی، موانع فرهنگی و اجتماعی، موانع سیاسی، موانع دانش و فناوری، موانع قانونی و حقوقی طبقه‌بندی شده است.

نتیجه‌گیری: یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که توسعه اشتغال در ورزش ایران با موانع متعددی در محیط کلان روبرو است. برای غلبه بر این چالش‌ها، اتخاذ رویکردی جامع و بلندمدت توسط سیاست‌گذاران، مدیران و فعالان اقتصادی این حوزه ضروری است. با درک عمیق‌تر از موانع محیط کلان، می‌توان سیاست‌ها و استراتژی‌های مؤثرتری برای ارتقای اشتغال در بازار کار ورزش تدوین کرد. این سیاست‌ها می‌توانند شامل اصلاحات اقتصادی، بهبود روابط سیاسی، حمایت‌های اجتماعی، پیشرفت فناوری و تغییرات قانونی باشند. اجرای این اقدامات، می‌تواند موجب ایجاد فرصت‌های شغلی جدید و پایدار در ورزش ایران شود.

واژه‌های کلیدی: بازار کار، صنعت ورزش، اشتغال، محیط کلان

۱. دکتری مدیریت ورزش، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه گیلان، رشت، ایران.
۲. دانشیار مدیریت ورزش، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه گیلان، رشت، ایران. (نویسنده مسئول)
۳. استادیار گروه اقتصاد و حسابداری، دانشکده مدیریت و اقتصاد، دانشگاه گیلان، رشت، ایران.

* نشانی الکترونیک نویسنده مسئول: noshin.benar@gmail.com

استناد: سعیدی، فاطمه؛ بنار، نوشین و میرعسکری، سیدرضا. (۱۴۰۵). فراترکیب مطالعات اشتغال در بازار کار ورزش ایران: با تأکید بر محیط کلان. مدیریت و توسعه ورزش، ۱۵(۱)، ۲۵-۴۸.

DOI: <https://doi.org/10.22124/jsmd.2021.18943.2519>

نوآوری پژوهش و پیام کلی

نوآوری این پژوهش در بهره‌گیری از روش فراترکیب برای شناسایی موانع اشتغال در بازار کار ورزش ایران است؛ رویکردی نظام‌مند که تاکنون کمتر در این حوزه به کار گرفته شده است. تمرکز ویژه بر محیط کلان (اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، سیاسی، فناوری و دانش، قانونی و حقوقی) نیز دیدی جامع‌نگر و سیاست‌محور به موضوع اشتغال در ورزش ارائه می‌دهد. نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که توسعه اشتغال در ورزش بدون درک و تحلیل ساختاری از مؤلفه‌های محیطی امکان‌پذیر نیست و برای اثربخشی سیاست‌ها، شناخت پیشران‌های کلان امری ضروری است.

مقدمه

بازار کار یکی از ارکان اصلی نظام اقتصادی است و به دلیل پیوند مستقیم با زندگی انسان، همواره مورد توجه سیاست‌گذاران بوده است (امینی، ۲۰۱۵). در نظام اقتصادی مدرن، فرد برای یافتن شغل لاجرم در بازار کار، به دنبال شغل می‌گردد و هر بحثی از وضعیت اشتغال افراد تنها در چارچوب بازار کار می‌تواند معنا داشته باشد (توحیدی و همکاران، ۲۰۱۵). تجربیات متعدد کشورهای مختلف نشان داده که غالباً بین وضعیت عرضه و تقاضای نیروی کار، یک ناهماهنگی و عدم تعادل در بازار وجود دارد که این ناهماهنگی در کشور ما به ویژه در بین فارغ‌التحصیلان دانشگاهی نمود عینی‌تری دارد (میرعسکری و همکاران، ۲۰۱۷). دانش‌آموختگان دانشگاهی به‌رغم صرف هزینه‌های مالی و همچنین عنصر بارز زمان، اغلب بعد از اتمام تحصیلات دانشگاهی با بیکاری در بازار کار مواجه می‌شوند (کدیر و همکاران، ۲۰۲۰). رشد جمعیت در دهه‌های اخیر، در کنار ضعف ظرفیت‌سازی در اقتصاد، چالش اشتغال را به یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های توسعه‌ای کشور تبدیل کرده است (عادل و همکاران، ۲۰۲۱).

صنعت ورزش ظهور اقتصاد مدرن انسانی در قالب یک اقتصاد جدید صنعتی است (ملک‌اخلاق و همکاران، ۲۰۲۲). بازار کار ورزش، بخش پویا و رو به رشدی است که طیف وسیعی از مشاغل را در بر می‌گیرد (سعیدی و همکاران، ۲۰۲۴). بررسی داده‌های آماری موجود در چندین کشور اروپایی نشان می‌دهد که از سال ۱۹۸۰، تعداد مشاغلی که در فعالیت‌های ورزشی طبقه‌بندی می‌شوند، سه برابر شده است. این روند رو به رشد نشان می‌دهد که تقاضا برای مشاغل مرتبط با ورزش همچنان در حال افزایش است. اما چه عواملی باعث این رشد قابل توجه شده‌اند. نخست، گسترش فعالیت‌های ورزشی و متنوع شدن تقاضای جامعه برای ورزش نقش مهمی در این روند داشته است. افزایش علاقه به ورزش در گروه‌های سنی مختلف و افراد با نیازهای خاص، فرصت‌های شغلی جدیدی ایجاد کرده است. دوم، افزایش سطح زندگی و تمایل افراد به سرمایه‌گذاری در سلامت و تندرستی خود، باعث افزایش تقاضا برای خدمات و محصولات ورزشی شده و به رشد اشتغال در این بخش کمک کرده است. در نهایت، حرفه‌ای شدن روزافزون صنعت ورزش و تجاری‌سازی فعالیت‌های ورزشی موجب ایجاد فرصت‌های شغلی متنوع‌تری شده است. مجموع این عوامل در کنار یکدیگر، رشد چشمگیر اشتغال در حوزه ورزش را در سالیان اخیر رقم زده‌اند (کامی، ۲۰۰۶). ورزش از طریق ایجاد تقاضا برای خدمات و کالاهای ورزشی و ایجاد جذابیت برای اجتماعات، زمینه لازم را برای توسعه اشتغال و کارآفرینی فراهم می‌کند (مندعلی‌زاده و احسانی، ۲۰۱۴)؛ و با توجه به ارائه محصولات و خدمات مشترک با حیطه‌هایی مانند گردشگری، آموزش، سلامت، رسانه، فناوری اطلاعات، پوشاک و حمل‌ونقل آستن توسعه مشاغل بسیاری برای جامعه است (مندعلی‌زاده و هنری، ۲۰۱۱). به این ترتیب حجم قابل توجهی از مشاغل در صنعت ورزش ایجاد و یا توسعه می‌یابد که به نوبه خود، از یکسو موجب کاهش بیکاری و از سوی دیگر موجب توسعه اقتصادی کشور می‌شود (قربانی و صفری جعفرلو، ۲۰۲۱).

در همین راستا، گزارش اداره آمار اتحادیه اروپا^۱ اعلام کرده که نرخ اشتغال در حوزه ورزش در کشورهای عضو این اتحادیه افزایش داشته است. در سال ۲۰۲۲، ۱/۵۱ میلیون نفر در بخش ورزش در اتحادیه اروپا شاغل بودند که ۰/۸ درصد از کل اشتغال را نشان می‌دهد. این نشان‌دهنده افزایش ۱۰/۹ درصدی تعداد افراد شاغل در بخش ورزش در مقایسه با سال ۲۰۲۱ (۱/۳۶ میلیون) است. در میان اعضای اتحادیه اروپا، سوئد بالاترین سهم افراد شاغل در زمینه ورزش (۱/۴ درصد از کل اشتغال) را داشته و پس از آن فنلاند، دانمارک (هر دو ۱/۲ درصد)، اسپانیا و فرانسه (هر دو

¹Kadir te al

²Camy

³Statistical Office of the European Union (Eurostat)

۱/۱ درصد) قرار دارند. در مقابل، کمترین سهم افراد شاغل در بخش ورزش در رومانی (۰/۲ درصد از کل اشتغال)، بلغارستان (۰/۳ درصد)، لهستان و اسلواکی (هر دو ۰/۴ درصد) و کرواسی و لیتوانی (هر دو ۰/۵ درصد) ثبت شده است (اداره آمار اتحادیه اروپا، ۲۰۲۴). بنابراین بازار کار ورزش در حال رشد و تکامل است و فرصت‌های شغلی متنوعی را برای افراد با تحصیلات، مهارت‌ها و تجربیات مختلف ارائه می‌دهد. با این حال، این بازار با چالش‌ها و موانع متعددی نیز روبرو است که می‌تواند توسعه اشتغال را محدود کند.

بررسی‌ها در ایران نشان می‌دهد هیچ گونه آمار رسمی و مشخصی از شاغلان بخش تربیت بدنی و ورزش وجود ندارد (برومند و همکاران، ۲۰۱۱). وضعیت نگران‌کننده اشتغال در کشور و بالا رفتن شمار افراد جویای کار موجب شده که برنامه‌ریزان و متولیان امر به دنبال راهبردهایی برای رهایی از این وضعیت باشند. بر همین اساس در دهه‌های اخیر محققان از زوایای گوناگونی به بررسی عوامل مؤثر بر عرضه و تقاضای نیروی کار در ورزش پرداخته و موانع سد راه توسعه اشتغال را بررسی نمودند. در بخش محتوایی، تمرکز موضوعی آثار مورد مطالعه نشان می‌دهد، تمام پژوهش‌هایی که در ایران انجام شده است، بر چند موضوع محوری از جمله وضعیت اشتغال و بیکاری دانش‌آموختگان علوم ورزشی (علیزاده و نصیری، ۲۰۰۱؛ برومند و همکاران، ۲۰۱۱)؛ موانع و راهکارهای توسعه اشتغال‌زایی در ورزش (قربانی و همکاران، ۲۰۲۱)؛ موانع اشتغال در ورزش از منظر کارآفرینی (برومند و همکاران، ۲۰۰۱؛ هادوی و همکاران، ۲۰۱۸؛ حسینی و همکاران، ۲۰۲۰؛ نوری‌خانپوردی و همکاران، ۲۰۲۱؛ امیدی و همکاران، ۲۰۱۶؛ رضانی و همکاران، ۲۰۲۱؛ یدالهی و همکاران، ۲۰۱۱)؛ موانع اشتغال زنان کارآفرین در ورزش (خیاط و همکاران، ۲۰۲۰؛ مندعلی‌زاده و همکاران، ۲۰۱۴)؛ موانع توانمندسازی اشتغال در ورزش (هژبر و همکاران، ۲۰۲۳) متمرکز بوده است. آکالانکا و همکاران^۱ (۲۰۲۱) سرمایه، سیاست، محیط کسب و کار، دانش کسب‌وکار، آب و هوا، روابط عمومی، مدیریت زمان، مسئولیت‌های شخصی، کارکنان و عامل مصرف‌کنندگان را از جمله موانع و چالش‌های پیش روی کارآفرینان ورزشی معرفی کردند. نووکوری و آدیوکوو^۲ (۲۰۲۰) نشان دادند که دسترسی ضعیف به منابع مالی، سیاست‌های متناقض دولت (مانند مالیات‌های متعدد) و زیرساخت‌های ضعیف از موانع اشتغال و کارآفرینی می‌باشد. در مدل اشتغال ونگ و توبن^۳ (۲۰۱۶) به چند مؤلفه کلیدی در حوزه اشتغال از جمله ابعاد اقتصادی، تکنولوژیک، اجتماعی و محیطی اشاره شده است. هژبر و همکاران (۲۰۲۳) ضعف آموزشی، تسهیلات علمی و فناوری، موانع مدیریتی و قانونی، محدودیت‌های مالی، ضعف حمایت‌های قانونی، دسترسی به امکانات و زیرساخت‌ها را به عنوان عوامل اصلی بازدارند اشتغال و کارآفرینی در ورزش معرفی نمودند. خادمی کله‌لو و همکاران (۲۰۲۳) عوامل اقتصادی، آموزشی، ساختاری، سیاسی، محیط کسب‌وکار، فرهنگی و نیروی انسانی را به‌عنوان موانع اشتغال فارغ‌التحصیلان دانشگاهی در بازار کار ایران در نظر گرفت، که در بین آن‌ها عامل اقتصادی مهم‌ترین و عامل فرهنگی کم‌اهمیت‌ترین اولویت را دارند. قربانی و همکاران (۲۰۲۱) موانع اقتصادی، اطلاعاتی، مدیریتی، قانونی، ساختاری، فرهنگی و رفتاری را به عنوان موانع توسعه اشتغال‌زایی در ورزش شناسایی نمودند. زنگانه و همکاران (۲۰۲۰) به شناسایی و اولویت‌بندی ابعاد و مؤلفه‌های اشتغال پایدار با تأکید بر سیاست‌های کلی اشتغال پرداخته و عوامل اثرگذار بر اشتغال در ۵ بعد اقتصادی، اجتماعی، سیاسی محیط زیست و تکنولوژی طبقه‌بندی کردند.

با وجود انجام پژوهش‌های متعدد در زمینه موانع اشتغال در ورزش، تاکنون مطالعه‌ای جامع و نظام‌مند با تمرکز بر محیط کلان بازار کار ورزش ایران انجام نشده است. اغلب مطالعات پیشین، به‌صورت موردی و پراکنده به جنبه‌هایی از

¹Akalanka et al

²Nwokorie & Adiukwu

³Wang & Thoben

این مسئله پرداخته‌اند، که این پراکندگی مانع از دستیابی به درک کلی و راهبردی از چالش‌های اصلی شده است. در سه دهه اخیر، با دو برابر شدن جمعیت کشور، ورود انبوهی از جوانان تحصیل کرده به بازار کار، فرصت و در عین حال تهدیدی برای اقتصاد ملی ایجاد کرده است؛ چرا که عدم تناسب بین عرضه و تقاضای نیروی کار، و همچنین ناآگاهی فارغ‌التحصیلان از شرایط بازار کار، موجب تشدید نرخ بیکاری شده است (بنار و همکاران، ۲۰۲۳). بر همین اساس، هدف پژوهش حاضر ارائه تصویری منسجم از موانع اشتغال در بازار کار ورزش ایران با تأکید بر عوامل کلان محیطی، از طریق روش فراترکیب است.

روش‌شناسی

این پژوهش از نظر هدف کاربردی و از نظر ماهیت داده‌ها و سبک تحلیل در گروه مطالعات کیفی قرار دارد. روش جمع‌آوری داده‌ها در این پژوهش مبتنی بر اطلاعات اسنادی است. جهت جمع‌آوری داده‌ها و اطلاعات در این پژوهش از مطالعه کیفی فراترکیب استفاده شده است. فراترکیب، برای یکپارچه‌سازی چندین مطالعه و ایجاد یافته‌های جامع و تفسیری صورت می‌گیرد. به عبارت دیگر؛ فراترکیب، ترکیب تفسیر نتایج داده‌های اصلی مطالعات گذشته است. فراترکیب مستلزم این است که پژوهشگر بازنگری دقیق و عمیقی انجام دهد و یافته‌های پژوهش‌های مرتبط را ترکیب کند. در این پژوهش از روش هفت مرحله‌ای فراترکیب سندولوسکی و باسو^۱ (۲۰۰۷) استفاده شده است. در این پژوهش، ابتدا با طرح سوالات کلیدی آغاز شد. سپس، مطالعات مرتبط در بازه زمانی ۱۴۰۲-۱۳۸۰ با استفاده از کلیدواژه‌های "بازار کار ورزش"، "اشتغال (بیکاری) در ورزش" و "کارآفرینی (خوداشتغالی) در ورزش" از طریق پایگاه‌های اطلاعاتی و موتورهای جستجو بازیابی شدند. پس از بازیابی منابع، برای هر منبع مشخص، نسخه‌ای از متن کامل، به منظور بررسی و تحلیل تهیه شد. در نتیجه جستجو و بررسی پایگاه‌های اشاره شده، با استفاده از واژه‌های کلیدی مدنظر تعداد ۵۵۸ منبع یافت شد. برای انتخاب منابع مناسب براساس الگوریتم نشان داده شده در شکل ۱ پارامترهایی نظیر عنوان، چکیده، محتوا و کیفیت (روش پژوهش، نشریات و غیره) ارزیابی شده است.

شکل ۱. الگوریتم نتایج جستجو و فرایند غربال و انتخاب نهایی مقالات

Figure 1. Search Results Algorithm and the Screening and Final Selection Process of Articles

مبنای انتخاب یا رد مقالات در هر یک از مراحل شکل ۱، هدف پژوهش و پاسخگویی پرسش اصلی پژوهش بود که در نهایت تعداد ۳۱ مقاله مناسب با پرسش اصلی پژوهش بود، بنابراین، این مقالات وارد فرآیند تحلیل شد (جدول ۱).

¹Sandelowski & Barroso

جدول ۱. مقالات نهایی انتخاب شده

Table 1. Final Selected Articles

علامت اختصاری	سال	نویسنده	ردیف	علامت اختصاری	سال	نویسنده	ردیف
Abbreviation	Year	Author	Row	Abbreviation	Year	Author	Row
D _{۱۷}	۱۴۰۱	فربد و همکاران	۱۷	D _۱	۱۴۰۲	خالدی فر و همکاران	۱
D _{۱۸}	۱۳۹۹	خیاط و همکاران	۱۸	D _۲	۱۴۰۲	هژبر و همکاران	۲
D _{۱۹}	۱۳۹۷	دهقان و شفیعی	۱۹	D _۳	۱۴۰۱	محمودی یکتا و همکاران	۳
D _{۲۰}	۱۳۹۷	نصیرزاده و همکاران	۲۰	D _۴	۱۴۰۱	قربانی و همکاران	۴
D _{۲۱}	۱۳۹۶	هادوی و همکاران	۲۱	D _۵	۱۴۰۰	نیکویی و همکاران	۵
D _{۲۲}	۱۳۹۶	رضائی	۲۲	D _۶	۱۴۰۰	نوری خانیوردی و همکاران	۶
D _{۲۳}	۱۳۹۶	گودرزی و همکاران	۲۳	D _۷	۱۴۰۰	کشاورز و همکاران	۷
D _{۲۴}	۱۳۹۶	بابائی	۲۴	D _۸	۱۴۰۰	رمضانی و همکاران	۸
D _{۲۵}	۱۳۹۵	امیدی و همکاران	۲۵	D _۹	۱۴۰۰	قربانی و همکاران	۹
D _{۲۶}	۱۳۹۵	رضوی و همکاران	۲۶	D _{۱۰}	۱۴۰۰	محمودی یکتا و همکاران	۱۰
D _{۲۷}	۱۳۹۲	مندعلیزاده و احسانی	۲۷	D _{۱۱}	۱۳۹۹	ابراهیمی دینانی و همکاران	۱۱
D _{۲۸}	۱۳۹۰	برومند و همکاران	۲۸	D _{۱۲}	۱۳۹۹	حسینی و همکاران	۱۲
D _{۲۹}	۱۳۹۰	یدالهی فارسانی و همکاران	۲۹	D _{۱۳}	۱۳۹۹	قربانی و جعفری	۱۳
D _{۳۰}	۱۳۸۹	مندعلیزاده و هنری	۳۰	D _{۱۴}	۱۳۹۹	نادریان جهرمی و پژوهان	۱۴
D _{۱۷}	۱۳۸۰	علیزاده و نصیری	۳۱	D _{۱۵}	۱۳۹۹	صالح‌نیا و همکاران	۱۵
				D _{۱۶}	۱۳۹۹	روشنی و همکاران	۱۶

برای استخراج نتایج از روش تحلیل محتوا و تکنیک تحلیل محتوای مضمونی (TCA) بهره گرفته شد. برای این کار منابع نهایی به طور پیوسته چند بار مرور شد و به منظور استخراج مضامین از فرم چک لیست محقق ساخته که متناسب با اطلاعات مورد نیاز طراحی شده بود (نام و نام خانوادگی نویسندگان، سال انتشار، تحلیل یافته‌های کلیدی) استفاده شد. پس از بررسی محتوای تمامی مقالات و انتخاب کدهایی که ارتباط با واژه‌های کلیدی داشتند مضامین فرعی شکل گرفت سپس هر یک از آن‌ها با توجه به مفهوم‌شان با یکدیگر مقایسه و در یک مفهوم مشابه با در نظر داشتن وجه مشترکشان دسته‌بندی شدند. در گام بعدی در طول تجزیه و تحلیل، پژوهشگر به دنبال مضامینی است که از متون موجود پدیدار شده‌اند؛ بنابراین، پس از مشخص شدن مقولات فرعی، یک طبقه‌بندی موضوعی شکل می‌گیرد که موضوعات مشابه، در کنار هم ذیل آن موضوع قرار می‌گیرند که به آن‌ها مقوله اصلی گفته می‌شود. در این پژوهش، به‌منظور ارزیابی پایایی کدگذاری‌ها، دیدگاه پژوهشگر با نظر یک فرد خیره مقایسه شد و مقدار شاخص کاپا برابر با ۰/۶۱۷ به‌دست آمد، می‌توان نتیجه گرفت که میزان توافق در کدگذاری‌ها در سطح قابل قبولی قرار دارد و از پایایی مناسبی برخوردار است.

یافته‌ها

با تحلیل مفاهیم مقالات، موانع اشتغال در بازار کار ورزش ایران در قالب کدهای اولیه استخراج و مضامین فرعی شکل گرفت. سپس مطابق جدول ۲، ۲۱ مقوله فرعی در ۵ مقوله اصلی (اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی، سیاسی، دانش و فناوری، قانونی و حقوقی) طبقه‌بندی شدند.

جدول ۲. کدهای استخراج شده از تحلیل داده‌ها در زمینه موانع محیط کلان اشتغال در ورزش ایران
Table 2. Extracted Codes from Data Analysis on Macro-Environmental Barriers to Employment in Iran's Sports Sector

منابع Sources	کدهای اولیه Initial Codes	مضامین فرعی Sub-Themes	مضمون اصلی Main Theme
D _۶ , D _۷ , D _۸ , D _{۱۱} , D _{۲۴}	<ul style="list-style-type: none"> - نوسان زیاد قیمت و نرخ بالای تورم - کاهش ارزش پول ملی کشور در مقایسه با ارزش پول سایر کشورها - کاهش میزان رفاه عمومی جامعه - کاهش میزان سرانه درآمد برای استفاده از برنامه‌های ورزشی بخش خصوصی 	<ul style="list-style-type: none"> اثر تورم بر بازار کار ورزش <p>Impact of inflation on the sports labor market</p>	
D _۱ , D _۳ , D _۵ , D _۶ , D _۸ , D _{۱۲} , D _{۱۵} , D _{۲۴} , D _{۲۹}	<ul style="list-style-type: none"> - اثر منفی تحریم‌های بین‌المللی اقتصادی (مالی و تجاری) اعمال شده در کارآفرینی و کسب‌وکارهای ورزشی - اثر منفی تحریم‌ها در میزبانی و برگزاری رویدادهای ورزشی - ایجاد مشکل در دریافت پاداش ورزشکاران، باشگاه‌ها، داوران و فدراسیون‌ها 	<ul style="list-style-type: none"> محدودیت روابط تجاری و مالی بر اثر تحریم <p>Restrictions on trade and finance relations due to sanctions</p>	
D _۳ , D _۵ , D _۶ , D _۷ , D _۸ , D _{۱۲} , D _{۱۳} , D _{۱۸} , D _{۲۰} , D _{۲۴} , D _{۲۶} , D _{۲۹}	<ul style="list-style-type: none"> - موانع موجود در زمینه دریافت وام‌ها و تسهیلات بانکی (رویه‌های نادرست در اعطای تسهیلات، بوروکراسی زائد، رانتهای خاص) - عدم حمایت مالی بانک‌ها از طرح‌های اشتغالزایی و کارآفرینی - افزایش نرخ بهره و بالا رفتن هزینه تأمین وجه (پول) به منظور سرمایه‌گذاری و عدم تناسب آن با وضعیت مالی فعالان و تولیدکنندگان ورزشی - مشکلات نقل و انتقالات مالی و بانکی بویژه در سطح بین‌الملل 	<ul style="list-style-type: none"> ضعف مدیریت مالی و بانکداری <p>Weakness in financial management and banking</p>	
D _۳ , D _۴ , D _۶ , D _{۱۱} , D _{۱۳} , D _{۱۳} , D _{۱۴} , D _{۱۵} , D _{۱۶} , D _{۱۹} , D _{۲۰} , D _{۲۴} , D _{۲۵} , D _{۲۸} , D _{۲۹} , D _{۳۱} , D _{۴۰} , D _{۴۵} , D _{۱۶}	<ul style="list-style-type: none"> - فقدان خصوصی‌سازی و حضور کمرنگ بخش خصوصی در کنار بخش دولتی در این حوزه (رقابت نابرابر بخش دولتی و بخش خصوصی) - انحصار بازار که عمدتاً در اختیار بخش دولتی (عدم رقابت در بازارهای ورزشی کشور) - ساختار اقتصاد دولتی و روند کند خصوصی‌سازی (بی‌علاقگی دولت به خصوصی‌سازی) - عدم تعیین مزیت‌های نسبی در هر یک از استان‌های کشور جهت سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در ورزش - در دسترس نبودن اطلاعات اقتصادی مورد نیاز سرمایه‌گذاران بخش خصوصی - ابهام در رویکرد و راهبرد آتی خصوصی‌سازی در ورزش کشور - عدم توسعه بخش خصوصی در ورزش - نبود زمینه استفاده از ظرفیت‌های بخش خصوصی در جذب دانش‌آموختگان 	<ul style="list-style-type: none"> عدم کارآمدی خصوصی‌سازی در ورزش <p>Inefficiency of privatization in sports</p>	موانع اقتصادی Economic Barriers
D _۲ , D _۳ , D _۴ , D _۶ , D _۹ , D _{۱۲} , D _{۱۳} , D _{۱۲} , D _{۲۵} , D _{۲۶} , D _{۲۵} , D _{۲۸} , D _{۲۹} , D _{۳۱}	<ul style="list-style-type: none"> - بودجه ناکافی برای سطوح مختلف ورزش - عدم برنامه‌ریزی و نظارت صحیح در تخصیص و استفاده از منابع مالی در ورزش - ناکافی بودن سرمایه‌گذاری زیربنایی دولت در ورزش (ارتباطات، حمل و نقل، خدمات بیمه، خدمات مالی) - عدم توسعه زیرساخت‌های عمرانی (سالن ورزشی، زمین چمن، استخر شنا) - فراهم نبودن زیرساخت‌های لازم اشتغال در جامعه توسط سازمان‌های زیربسط (تخصیص مکان، واردات تجهیزات مورد نیاز) - عدم تأمین و توزیع متوازن امکانات و تأسیسات ورزش کشور - پایین بودن سرانه فضاهای ورزشی 	<ul style="list-style-type: none"> عدم کارآمدی مالی و ضعف سرمایه‌گذاری زیربنایی دولت <p>Ineffectiveness of government financial policies and lack of infrastructural investment</p>	

منابع Sources	کدهای اولیه Initial Codes	مضامین فرعی Sub-Themes	مضمون اصلی Main Theme
D _۴ , D _۵ , D _۶ , D _{۱۹} , D _{۲۱} , D _{۲۴} , D _{۲۵} , D _{۲۹} , D _{۲۵} , D _{۲۶} , D _{۲۵} , D _{۲۸} , D _{۲۹} , D _{۳۱}	<p>– کمبود زیرساخت‌های امنیت اقتصادی به منظور جذب سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی</p> <p>– خطرپذیری سرمایه‌گذاری در شرایط اقتصادی فعلی کشور</p> <p>– نبود امنیت سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در صنعت ورزش</p> <p>– تمایل اندک سرمایه‌گذاران خارجی در راستای راه‌اندازی و توسعه کسب‌وکارهای ورزشی</p> <p>– نبود راهکاری برای سرمایه‌گذاران خارجی</p>	<p>ضعف امنیت اقتصادی و عدم سرمایه‌گذاری (داخلی و خارجی)</p> <p>Economic insecurity and lack of domestic and foreign investment</p>	
D _۲ , D _۳ , D _۸ , D _{۱۵} , D _{۱۷} , D _{۱۸} , D _{۲۱} , D _{۲۳} , D _{۲۳} , D _{۲۷}	<p>– نبود سرمایه لازم برای کسب‌وکارهای ورزشی جهت تثبیت در بازار</p> <p>– نبود منابع و ابزار مالی متنوع برای تأمین مالی شرکت‌های کارآفرین ورزشی</p> <p>– ضعف مالی دانشجویان و دانش‌آموختگان برای شروع کسب و کار</p> <p>– نبود و یا ضعف ارائه خدمات مشاوره‌ای لازم در زمینه اعتبارات ورزشی</p> <p>– ضعف دانش و آموزش لازم مدیران و کارآفرینان ورزشی در زمینه اعتبارات، مالیات، بیمه، حقوق و دستمزد</p> <p>– نداشتن آموزش‌های مرتبط با شیوه‌های تأمین منابع مالی در ورزش</p> <p>– عدم شناخت شیوه‌های تأمین منابع مالی برای راه‌اندازی کسب و کار</p>	<p>کمبود منابع مالی برای راه‌اندازی کسب و کارهای ورزشی</p> <p>Lack of financial resources for launching sports-related businesses</p>	
D _۲ , D _۳ , D _۶ , D _۹ , D _{۱۲} , D _{۱۳} , D _{۱۵} , D _{۱۶} , D _{۱۹} , D _{۲۱} , D _{۲۳} , D _{۲۵} , D _{۲۷} , D _{۲۸} , D _{۲۹}	<p>– عدم فرهنگ‌سازی مناسب خلاقیت، اشتغال، نوآوری و کارآفرینی</p> <p>– تمایل جوانان تحصیلکرده دانشگاهی به مشاغل رسمی و دولتی (غالب بودن فرهنگ کارمندی و زیردستی تا فرهنگ خوداشتغالی و کارآفرینی)</p> <p>– تمایل به کسب سودهای کوتاه مدت در افراد جامعه (دریافت حقوق ثابت و مستمر)</p> <p>– نبود فرهنگ کاری تیمی برای ایده‌های شغلی و کارآفرینی در بین دانشجویان و فارغ‌التحصیلان کشور</p> <p>– وجود ساختار و فرهنگ سرکوب‌کننده خلاقیت</p> <p>– کمبود فرهنگ و آموزش مشارکت‌های اجتماعی داوطلبانه در ورزش</p> <p>– تأکید بر مدرگرایی به جای توجه به خوداشتغالی و کارآفرینی</p>	<p>ضعف فرهنگ‌سازی اشتغال و کارآفرینی</p> <p>Weak culture of employment and entrepreneurship</p>	
D _۲ , D _۶ , D _۷ , D _{۱۸} , D _{۲۰} , D _{۲۴} , D _{۲۸}	<p>– نداشتن تمرین برای ایجاد فرهنگ اشتغال و کارآفرینی در خانواده‌های ایرانی (عدم ایجاد فرصت)</p> <p>– نبود محیط خانوادگی پویا و خلاق مناسب در فرآیند رشد شخصیتی</p> <p>– دارایی و ثروت والدین (همسر)</p> <p>– آشنایی و تجربه خانواده با نوآوری و کارآفرینی</p> <p>– تجربیات و تحصیلات والدین (همسر)</p>	<p>موانع خانوادگی</p> <p>Family-related barriers</p>	Socio-cultural Barriers
D _۴ , D _۶ , D _{۱۳} , D _{۱۲} , D _{۲۵}	<p>– سهم اندک و ناکافی ورزش در سبد مصرف خانوار</p> <p>– شیوع سبک زندگی غیرفعال در کشور (مشارکت پایین مردم در ورزش و انجام فعالیت‌های بدنی)</p> <p>– سواد جسمانی و ورزشی ضعیف جامعه</p>	<p>نفوذ ناکافی ورزش در جامعه</p> <p>Insufficient integration of sport into society</p>	
D _{۲۵} , D _{۲۷} , D _{۲۸}	<p>– ضعف ورود زنان در عرصه مدیریت ورزشی کشور</p> <p>– بی‌توجهی به نقش زنان و گسترش مشارکت آنان در فعالیت‌های ورزشی (محدودیت حضور در برخی رقابت‌های ورزشی)</p> <p>– وجود فرهنگ مردسالارانه (خود برترانگاری مردانه) در حوزه اشتغال</p> <p>– هنجارها و باورهای کلیشه‌ای در مورد فعالیت زنان در ورزش و کسب‌وکارهای مرتبط با ورزش</p>	<p>نابرابری جنسیتی در اشتغال ورزشی</p> <p>Gender inequality in sports employment</p>	

منابع Sources	کدهای اولیه Initial Codes	مضامین فرعی Sub-Themes	مضمون اصلی Main Theme
D _۱ , D _۶ , D _{۱۳} , D _{۲۴} , D _{۲۸}	<p>- فقدان ایفای نقش رسانه‌ای در بخش کارآفرینی ورزشی زنان در جامعه</p> <p>- نبود جایگاه ورزش در اولویت اشتغال‌زایی سیاستمداران (سران دولت)</p> <p>- عدم آگاهی و کم توجهی مسئولان و دولتمردان به جایگاه ورزش به عنوان قابلیت قوی برای ایجاد اشتغال</p> <p>- نگرش و تمایل ضعیف مدیران دولتی به توسعه کسب‌وکار ورزشی</p> <p>- بی‌ثباتی سیاست‌گذاری دولت و مجلس در امور مربوط به حمایت از مشاغل و کارآفرینی ورزشی</p> <p>- تعدد سیاست‌ها و تعارض بین آن‌ها در مدیریت ورزش کشور</p>	<p>ضعف در نگرش سیاست‌گذاران Limited vision among policymakers</p>	مضمون اصلی
D _۱ , D _۵ , D _{۱۳} , D _{۲۵}	<p>- تأثیر منفی تحریم‌های سیاسی</p> <p>- ضعف دیپلماسی اقتصادی ورزشی در یافتن بازارهای جدید</p> <p>- ضعف مدیریت همکاری‌های بین‌المللی در حوزه صنعت ورزش</p> <p>- عدم همکاری با جهان و تأثیر منفی آن در مناسبات ورزشی و برگزاری رویدادهای بین‌المللی</p> <p>- عدم تقویت فعالیت‌های مشترک ورزشی در سطح منطقه‌ای و بین‌الملل (کمبود ارتباطات بین‌الملل و منطقه‌ای)</p> <p>- عدم کسب کرسی‌های ورزشی در سازمان و فدراسیون‌های بین‌المللی</p>	<p>ضعف دیپلماسی اقتصادی- ورزشی Weak sports- economic diplomacy</p>	موانع سیاسی Political Barriers
D _۱ , D _۶ , D _{۱۳} , D _{۲۵} , D _{۲۸}	<p>- دخالت غیرحرفه‌ای افراد و جریانان سیاسی در حوزه ورزش</p> <p>- ورود مدیران ناآشنا (غیرورزشی و غیرمتخصص) و سیاسیون به عرصه مدیریت ورزش کشور</p> <p>- تأثیرپذیری ورزش از جریان‌های سیاسی</p>	<p>دخالت جریان‌های سیاسی در ورزش Political interference in sports</p>	
D _{۱۱} , D _{۲۸}	<p>- فقدان فرهنگ شایسته‌خواهی در کشور</p> <p>- استخدام بر اساس مراجعه مستقیم و روابط</p> <p>- انتصاب‌ها و انتخاب‌های نادرست افراد و ارتقای نایجای افراد</p>	<p>ضعف در شایسته‌سالاری Lack of meritocracy</p>	
D _۶ , D _۸ , D _{۱۴} , D _{۲۵}	<p>- عدم وجود تکنولوژی‌های تسهیل‌کننده اشتغال و کارآفرینی در ورزش</p> <p>- استفاده نامناسب ورزش کشور از پیشرفت فناوری سایر بخش‌های صنعت در حوزه کارآفرینی ورزشی</p> <p>- ضعف در ارتقای زیرساخت‌های فناوری کشور در حوزه تجهیزات ورزشی</p> <p>- نداشتن دسترسی یکسان به فناوری‌های نوین ورزشی در استان‌های کشور</p>	<p>ضعف در دسترسی به زیرساخت‌های فناورانه Limited access to technological infrastructure</p>	موانع دانش و فناوری Knowledge and Technology Barriers
D _۲ , D _۶ , D _{۲۵}	<p>- کمبود سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه فناوری‌های نوین مرتبط با ورزش</p> <p>- عدم ورود کالاها و تکنولوژی‌های نوین ورزشی</p> <p>- نبود بسترهای لازم برای دریافت میزبانی رویدادهای بزرگ بین‌المللی که مانع ورود فناوری و تجهیزات مدرن ورزشی</p> <p>- عدم ملاحظه در انتقال و بهره‌گیری از دانش و فناوری‌های ورزشی روز دنیا به کشور</p>	<p>عدم سرمایه‌گذاری در زمینه فناوری‌های ورزشی Lack of investment in sports technologies</p>	
D _{۱۸} , D _{۲۳} , D _{۲۴}	<p>- عدم آشنایی با فناوری‌های مدرن و تغییرات آن در جامعه (فناوری‌های مدرن ورزشی، تحولات تکنولوژیکی در ورزش)</p> <p>- عدم وجود خدمات مشاوره‌ای در مورد تکنولوژی به روز</p>	<p>کمبود دانش و تخصص در زمینه فناوری‌های نوین Insufficient knowledge and expertise in modern technologies</p>	
D _۲ , D _۶ , D _۷ , D _۹ , D _{۱۲} , D _{۱۳}	<p>- وجود بروکراسی‌ها و محدودیت‌های غیرضروری و دست و پا گیر در قوانین و مقررات</p> <p>- مربوط به راه‌اندازی کسب و کار در حوزه ورزش</p>	<p>قوانین دست و پا گیر Bureaucratic and</p>	Leg al

منابع Sources	کدهای اولیه Initial Codes	مضامین فرعی Sub-Themes	مضمون اصلی Main Theme
D _{۱۵} , D _{۱۶} , D _{۲۴} , D _{۲۵} , D _{۲۹}	-سخت‌گیری در ثبت ایده‌های نوین ورزشی -عدم ثبات قوانین و مقررات و تناقض در قوانین دولتی حاکم بر کسب و کارهای ورزشی -پیچیدگی‌های قوانین تجارت (مانند واردات و صادرات کالاهای ورزشی) -چالش‌های متعدد در گرفتن مجوز برای مشاغل ورزشی جدید مانند روانشناسی ورزشی، طب ورزش و غیره	restrictive regulations	
D _۳ , D _۴ , D _۶ , D _۷ , D _۸ , D _۹ , D _{۱۰} , D _{۱۲} , D _{۱۹} , D _{۲۱} , D _{۲۵} , D _{۲۸} , D _{۲۹} , D _{۳۰}	-ناکافی و غیر شفاف بودن قوانین و مقررات کشور در توسعه اشتغال -کمبود قوانینی در جهت کاهش هزینه‌های ورزش و افزایش امکان دسترسی عمومی به ورزش -فقدان قوانین لازم جهت امنیت سرمایه‌گذاری در حوزه ورزش -به روز نبودن قوانین و مقررات کشوری -ضعف قوانین در ملزم ساختن بخش دولتی و خصوصی جهت بهره‌گیری از نتایج پژوهش‌های علمی دانشگاه	ضعف تدوین و بازنگری در قوانین حمایتی Weakness in drafting and revising supportive laws	
D _۷ , D _۹ , D _{۱۶} , D _{۲۵} , D _{۲۸}	-عدم تسریع در اجرای کامل سیاست خصوصی‌سازی در ورزش (اصل ۴۴ قانون اساسی) -عدم اجرای الزامات قانونی شامل برنامه‌های توسعه کشور -عدم الزام سازمان‌های ورزشی در به کارگیری فارغ‌التحصیلان رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی (کمبود استخدام)	ضعف در اجرای قوانین Weakness in law enforcement	

بحث

یافته‌های پژوهش نشان داد موانع اشتغال را می‌توان در ۵ مضمون اصلی (اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی، سیاسی، دانش و فناوری و قانونی و حقوقی) و ۲۱ مضمون فرعی دسته‌بندی نمود. بر اساس یافته‌ها، موانع اقتصادی اشتغال در بازار کار ورزش شامل ۷ مقوله فرعی اثر تورم بر بازار کار ورزش، محدودیت روابط تجاری و مالی بر اثر تحریم، ضعف در مدیریت مالی و بانکداری، عدم کارآمدی خصوصی‌سازی در ورزش، عدم کارآمدی مالی و ضعف سرمایه‌گذاری زیربنایی دولت، ضعف امنیت اقتصادی و عدم سرمایه‌گذاری (داخلی و خارجی)، کمبود منابع مالی برای راه‌اندازی کسب و کارهای ورزشی، طبقه‌بندی شده است. از منظر مطالعات مورد بررسی تورم که به عنوان اساسی‌ترین سد در برابر حیات اقتصادی کشورها شناخته می‌شود؛ به عنوان یک افزایش مستمر و عمومی در قیمت‌ها، تأثیرات جدی بر اشتغال و بازار کار دارد. در همین راستا، تیبوت و همکاران (۲۰۲۰) معتقدند تورم و افزایش نابرابری درآمد در کشورها، به عنوان عامل مهمی بر میزان مشارکت و به تبع آن کاهش هزینه‌های ورزشی مؤثر است. روند افزایشی تورم در کشور و نوسان قیمت‌ها از یک طرف موجب نابرابری درآمدها و کاهش میزان رفاه عمومی جامعه و بطبع کاهش میزان سرانه درآمد برای استفاده از برنامه‌های ورزشی شده و تقاضا برای کالاها و خدمات ورزشی را کاهش می‌دهد. با این وجود به دلیل تورم ایجاد شده بسیاری از خانوارها از هزینه‌های مرتبط با ورزش خود می‌کاهند تا بتوانند امور معیشتی خود را مدیریت کنند. از طرف دیگر راه‌اندازی یک کسب و کار کوچک و کارآفرینانه ورزشی توسط بخش خصوصی در هر محیطی کار آسانی نیست، اما در یک اقتصاد تورم‌زا به مراتب سخت‌تر است. اگر آحاد جامعه از دهک‌های بالا، متوسط و پایین متأثر از این روند افزایش قیمت‌ها قرار گرفته باشند، پرواضح است که کسب‌وکارهای ورزشی با توجه به سهم اندک و ناکافی ورزش در سبد هزینه‌های خانوار

فشار زیادی را متحمل می‌شوند. زمانی که هزینه‌ها اعم از هزینه‌های مواد مصرفی، نیروی کار و سایر هزینه‌ها مدام بصورت ماهانه و حتی روزانه در حال افزایش است، مسلماً شرایط این کسب و کارها از ثبات کافی برخوردار نخواهد بود و نمی‌توانند با سرعت کافی خود را با وضعیت جدید سازگار کنند. بنابراین با توجه به پیامدهای شرایط تورمی از جمله کاهش تقاضا برای کالاها و خدمات ورزشی و همچنین عدم تمایل سرمایه‌گذاری در کسب‌وکارهای ورزشی، اشتغال‌زایی در این بخش با مشکلات جدی رو به رو خواهد شد. بنابراین سیاست‌گذاران باید، سیاست‌های ثبات قیمت‌ها و کاهش تورم را در پیش بگیرند و از سیاست‌هایی که موجب شوک‌های قیمتی و بروز و تشدید بی‌ثباتی اقتصادی می‌شوند، پرهیز کنند تا بدین صورت بتوانند شرایط تورمی را کنترل نمایند.

تحریم، مانع دیگری است که از بعد اقتصادی در بسیاری از مطالعات مورد تأکید قرار گرفته است. بنابراین تحریم‌های اقتصادی می‌تواند اثرات بسیار نامطلوبی را بر مؤلفه‌های فضای کسب‌وکار و ایجاد اشتغال بجای گذارد. در همین راستا شریعتی فیض‌آبادی (۲۰۲۰) معتقد است کاهش قدرت خرید کالاها و ورزشی توسط خانوارهای ایرانی از آثار مستقیم تحریم‌های اقتصادی بر ورزش است که به دلیل قرار گرفتن ورزش به عنوان یک شاخص رفاهی و نه ضروری برای بسیاری از خانوارهای ایرانی، آن‌ها در ابتدا به دنبال تأمین نیازهای مرتبط با امور معیشتی خواهند بود و در ادامه به ورزش توجه می‌نمایند. کاهش تقاضا برای کالاها و خدمات ورزشی از یک طرف و عدم تأمین تجهیزات و مواد اولیه ورزشی در اثر قطع همکاری شرکت‌های خارجی بین‌المللی به عنوان دو مفهوم اثرگذاری تحریم‌ها بر اقتصاد ورزش صاحبان کسب و کارهای ورزشی و تولیدکنندگان را با مشکلات عمده‌ای مواجه نموده و در ادامه موجب تعطیلی و ورشکستگی این بنگاه‌های اقتصادی می‌شود که آثار جبران‌ناپذیری برای اشتغال بخش ورزش خواهد داشت. از سویی دیگر تحریم‌ها می‌تواند بر آینده حرفه‌ای ورزشکاران و عملکرد باشگاه‌ها، داوران و فدراسیون‌ها تأثیرات منفی بگذارد. یکی از اثرات منفی تحریم‌ها در ورزش، عدم حضور تیم‌ها و ورزشکاران در رقابت‌های بین‌المللی است. با تحریم‌های اقتصادی، ورزشکاران و تیم‌ها ممکن است به دلیل عدم دسترسی به منابع مالی و تجهیزات و امکانات لازم، نتوانند به طور حرفه‌ای در رقابت‌های بین‌المللی شرکت کنند. این موضوع، از دست رفتن فرصت‌های ارتقای سطح مهارت و تجربه ورزشکاران و همچنین افت رتبه‌های بین‌المللی کشور را به دنبال خواهد داشت. از طرفی در شرایط تحریم، قراردادهای مالی با باشگاه‌ها و حامیان مالی ممکن است به دلیل محدودیت‌های مالی و بانکی، به چالش کشیده شوند. بعلاوه این شرایط در ورزش‌های انفرادی آسیب‌های جبران‌ناپذیری بر زندگی شغلی ورزشکاران دارد. این موضوع باعث کاهش درآمدهای ورزشکاران و ناتوانی آنان در بهبود شرایط حرفه‌ای خود می‌شود. به علاوه، تبلیغات و حمایت مالی شرکت‌ها و صنایع بزرگ بین‌المللی نیز یک جنبه مهم دیگر است. با کاهش فعالیت‌های تبلیغاتی و حمایت مالی، ورزشکاران نمی‌توانند به خوبی مسیر حرفه‌ای خود را دنبال کنند و از فرصت‌های حضور در رسانه‌ها بهره‌مند شوند. بنابراین تحریم‌ها می‌توانند به طور مستقیم و غیرمستقیم بر اشتغال بخش ورزش تأثیر گذاشته و موجب کاهش اشتغال شود. این امر نه تنها موجب کاهش نیاز به نیروی کار در بخش ورزش می‌شود بلکه انگیزه ورزشکاران برای حضور در صحنه‌های بین‌المللی نیز کاهش می‌یابد. بنابراین، برای حفظ و توسعه اشتغال در بخش ورزش در شرایط تحریم، دولت می‌تواند با ارائه تسهیلات مالی و بانکی، حمایت‌های مالی از باشگاه‌ها و فدراسیون‌ها و همچنین توسعه زیرساخت‌های ورزشی، به حفظ و رونق اشتغال کمک نموده و با استفاده از ظرفیت‌های داخلی و جذب سرمایه‌های بخش خصوصی، تا حدی وابستگی به منابع حمایت مالی خارجی را کاهش دهد.

ضعف در مدیریت مالی و بانکداری یکی دیگر از موانع ناشی از فشارهای اقتصادی بود. در این راستا خادمی کله‌لو و همکاران (۲۰۲۳) ضعف در مدیریت پرداخت اعتبارات بانکی به فارغ‌التحصیلانی که تازه کار خود را آغاز کرده‌اند و نیز ضعف سرمایه‌گذاری در کسب‌وکارهای نوپا اشاره دارد. تولیدکنندگان و صاحبان بنگاه‌های اقتصادی ورزشی بویژه کسب و کارهای نوپا برای شروع و بقای خود نیاز به دریافت وام‌ها و تسهیلات بانکی دارند که به دلیل عدم حمایت مالی بانک‌ها از طرح‌های اشتغال‌زایی و کارآفرینی مانند رویه‌های نادرست در اعطای تسهیلات، بوروکراسی زائد، رانت‌های

ترجیحی به افراد خاص و افزایش نرخ بهره که با وضعیت مالی فعالان و تولیدکنندگان ورزشی تناسب ندارد؛ مانع از راهاندازی و رشد کسب و کارها خواهند شد. فرآیند پیچیده و زمان‌بر دریافت وام، ارائه مدارک متعدد و الزامات غیرضروری و وجود قوانین و مقررات دست و پاگیر، مانع از دسترسی آسان و سریع فعالان ورزشی به تسهیلات بانکی می‌شود. از طرفی نرخ بالای سود تسهیلات بانکی، بازپرداخت وام را برای فعالان ورزشی که اغلب با حاشیه سود کم مواجه هستند، دشوار می‌کند. همچنین اعطای تسهیلات به صورت ترجیحی (رانت) علاوه بر هدررفت منابع مالی در فعالیت‌های غیرمولد، اعتماد فعالان شایسته اقتصادی به سیستم را از بین برده و به بی‌اعتمادی و ناامیدی در جامعه ورزشی دامن می‌زند. در مقابل، اعطای به موقع تسهیلات بانکی به سرمایه‌گذاران، کارآفرینان و صاحبان کسب و کارهای ورزشی، از جمله باشگاه‌ها مانع از تعطیلی، ورشکستگی و آسیب به آن‌ها می‌شود و به بهبود شاخص‌های اشتغال‌زایی کمک شایان توجهی می‌نماید.

عدم کارآمدی خصوصی‌سازی در ورزش مانع دیگری در مسیر اشتغال‌زایی ورزشی است. در اقتصادهای دولتی به دلیل کوچک بودن اقتصاد، ایجاد شغل، کاری دشوار است و اکثر دولت‌ها از عهده آن بر نمی‌آیند. پیچیدگی‌های محیط کسب‌وکار، بوروکراسی گسترده و مقررات بازدارنده، از موانع جدی بر سر راه گسترش فعالیت‌های بخش خصوصی و تقاضای نیروی کار به‌شمار می‌روند (میرعسکری و رضائی پیتونه‌نوئی، ۲۰۲۴). به همین دلیل است که می‌توان ادعا کرد که توسعه بخش خصوصی در ورزش و واگذاری بخش عمده فعالیت‌های اقتصادی ورزش به بخش خصوصی، نه تنها باعث افزایش کیفیت خدمات و محصولات می‌شود، بلکه کمک به جذب نیروی متخصص ورزشی توسط بخش خصوصی خواهد کرد و این می‌تواند به معنی گسترش بازار کار در این بخش باشد. خصوصی‌سازی و اعتماد به بخش خصوصی، هر چه بیشتر صورت بگیرد، موجب بهبود بیشتر شرایط بازار کار خواهد شد. هرچند که هر چه جلوتر رود ممکن است مشکلات ریشه‌دارتر جلوه کند و در برخی عرصه‌ها ورزش با مقاومت‌هایی مواجه شود که گاه به عرصه سیاسی نیز کشیده شود ولی در مجموع باید مبتنی بر مرجعیت علمی و پشتوانه تجربه جهانی، توانایی مقابله و کنترل مخالفت‌ها ایجاد شود تا با محدود شدن دامنه فعالیت اقتصادی دولت و سایر نهادهای غیرخصوصی از طریق خصوصی‌سازی، زمینه افزایش رقابت بین باشگاه‌ها، شرکت‌های ورزشی و ظرفیت‌سازی برای اشتغال پایدار و مولد فراهم شود. البته به شرط آنکه همزمان بستر لازم برای بهبود امنیت سرمایه‌گذاری نیز فراهم شود. بدون تأمین زیرساخت‌های تسهیل‌گر، بخش خصوصی به مرور از فضای اقتصاد عقب نشینی می‌کند. از منظر مطالعات مورد بررسی سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی برای سرمایه‌گذاری در بخش‌های مختلف ورزش کشور اعم از تولیدی و خدماتی به‌عنوان متقاضیان واقعی امنیت سرمایه‌گذاری، به‌دنبال شناسایی عوامل امنیت‌زدا و عدم قطعیت‌ها و میزان تأثیر آن بر فضای کسب‌وکار هستند. فقدان اطلاعات شفاف درباره حقوق مالکیت، تعدی به سرمایه‌گذاران فعالان اقتصادی و نبود تضمین برای بازگشت سرمایه، از جمله عواملی هستند که انگیزه ورود سرمایه‌گذاران را کاهش داده‌اند (رضائی پیتونه‌نوئی و میرعسکری، ۲۰۲۳). سرمایه‌گذاران ممکن است از سرمایه‌گذاری در صنعت ورزش برای خرید تجهیزات، ایجاد زیرساخت‌های ورزشی، حمایت از تیم‌ها و باشگاه‌ها و یا حمایت از ورزشکاران منصرف شوند؛ اگر امنیت سرمایه‌گذاری و بازگشت سرمایه به آن‌ها تضمین نشود. برای حل این مشکل، لازم است شفافیت در عملکرد مالی تیم‌ها و باشگاه‌ها ورزشی از طریق انتشار گزارش‌های مالی دقیق و به‌روز افزایش یابد. همچنین قوانین و مقررات سختگیرانه برای مبارزه با فساد و رانت در صنعت ورزش تدوین شود و برخورد قاطع با متخلفان انجام شود. قوانین و مقررات مربوط به سرمایه‌گذاری در صنعت ورزش به‌منظور تسهیل فرآیند سرمایه‌گذاری اصلاح شود و همچنین روابط بین‌المللی با دیپلماسی فعال اقتصادی برای جذب سرمایه‌گذاری خارجی توسعه یابد.

یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد عدم کارآمدی مالی دولت در حوزه ورزش می‌تواند تأثیرات منفی بر اشتغال در این بخش داشته باشد. بودجه ناکافی، عدم برنامه‌ریزی دقیق و نظارت صحیح در تخصیص و استفاده از منابع مالی در ورزش، موجب هدر رفتن منابع و عدم توسعه و تجهیز زیرساخت‌های ورزشی، اعم از اماکن ورزشی، تجهیزات و امکانات

ورزشی می‌شود. عدم تجهیز و به‌روزرسانی امکانات ورزشی از جمله سالن‌های ورزشی، زمین‌های چمن، استخرهای شنا و سایر زیرساخت‌های عمرانی و توزیع نامتوازن این امکانات به نفع شهرهای بزرگ و برخوردار می‌تواند موجب کاهش کیفیت خدمات ارائه شده به جامعه و در نهایت کاهش رضایت عمومی و علاقه‌مندی مردم به مشارکت در فعالیت‌های ورزشی شود که این خود مانع از ایجاد فرصت‌های شغلی جدید می‌شود. همان‌گونه که جلائی و امجدی (۲۰۲۱) معتقدند با توجه به لوکس بودن ورزش برای خانوارهای ایرانی، نقش نهادهای دولتی در ایجاد زیرساخت‌ها و افزایش مشارکت ورزشی به منظور ارتقاء سلامت جامعه، تعیین‌کننده است. بنابراین، ضروری است که دولت با افزایش بودجه و تخصیص هدفمند منابع مالی، برنامه‌ریزی دقیق و نظارت صحیح بر عملکرد برنامه‌ها و پروژه‌ها، موجب ارتقای کارآمدی مالی خود در حوزه ورزش و بهبود اشتغال‌زایی در این بخش شود.

یافته‌های پژوهش نشان داد عدم شناخت و دسترسی به منابع مالی مناسب از جمله موانع راه‌اندازی کسب و کارهای ورزشی است. محدودیت در دسترسی به منابع مالی، به طور مضاعف بر فعالیت‌های کارآفرینی، به ویژه نوع نوپای آن، از طریق ایجاد تنگنای مالی اثر منفی می‌گذارد (زیوری و همکاران، ۲۰۲۰). تأمین منابع مالی اولیه و مدیریت مالی صحیح می‌تواند کارآفرینان و کسب و کارهای ورزشی را قادر به رشد و توسعه کسب و کارهایشان و در نتیجه ایجاد فرصت‌های شغلی مؤثر کند. راه‌اندازی بسیاری از کسب و کارهای ورزشی نیاز به سرمایه‌گذاری اولیه قابل توجهی دارد. بدون منابع مالی کافی، برای کارآفرینان و کسب و کارهای ورزشی تثبیت در بازار، رشد و توسعه و ایجاد اشتغال در این حوزه دشوار خواهد بود. در همین راستا آربولینا و همکاران^۱ (۲۰۱۷) معتقد است دسترسی به منابع مالی، نقش مهم و کلیدی در حمایت از کارآفرینی و کسب و کارهای کوچک و متوسط ایفا می‌کند. علاوه بر نیاز به منابع مالی، عدم شناخت شیوه‌های تأمین منابع مالی برای راه‌اندازی کسب و کار نیز یکی از ضعف‌های فعالان اقتصادی در ورزش است. بسیاری از کارآفرینان و صاحبان کسب و کارهای ورزشی از منابع مالی مختلفی که می‌توانند برای تأمین مالی فعالیت‌های خود از آن‌ها استفاده کنند، آگاهی کافی ندارند. این امر می‌تواند موجب هدر رفتن فرصت‌ها و عدم استفاده از منابع بالقوه برای توسعه این حوزه شود. هو و وانگ^۲ (۲۰۰۷) نشان می‌دهد که تسهیل دسترسی به منابع مالی از طریق ارائه تسهیلات اعتباری و کاهش الزامات سرمایه‌گذاری، نقش مؤثری در ترویج کارآفرینی ایفا می‌کند. این امر با فراهم کردن زمینه لازم برای افراد خلاق و دارای ایده‌های نو، به آن‌ها در راه‌اندازی کسب و کار خود و ایجاد اشتغال و رونق اقتصادی کمک می‌کند.

موانع فرهنگی و اجتماعی اشتغال در بازار کار ورزش از منظر مطالعات مورد بررسی شامل ضعف فرهنگ‌سازی اشتغال و کارآفرینی، موانع خانوادگی، نفوذ ناکافی ورزش در جامعه، تبعیض جنسیتی در اشتغال ورزشی طبقه‌بندی شده است. بررسی مطالعات نشان می‌دهد که ضعف فرهنگ‌سازی اشتغال و کارآفرینی در ورزش، مانعی برای ایجاد فرصت‌های شغلی مناسب در این حوزه و بهره‌مندی از مزایای متعدد آن برای جامعه محسوب می‌شود. فرهنگ اشتغال و کارآفرینی به مجموعه اعتقادات، ارزش‌ها، عادات و رفتارهایی اطلاق می‌شود که به ایجاد فرصت‌های شغلی و ترویج کارآفرینی در جامعه کمک می‌کند. فقدان فرهنگ‌سازی صحیح در حوزه اشتغال، خلاقیت، نوآوری و کارآفرینی، جوانان را به سمت مشاغل رسمی و دولتی سوق داده است. این امر ریشه در فرهنگ سرکوب خلاقیت و به دنبال آن غالب بودن فرهنگ کارمندی و اطاعت‌پذیری و تمایل به دریافت حقوق ثابت و کسب سودهای کوتاه‌مدت در جوانان دارد. لوی و اوشه^۳ (۲۰۰۷) معتقدند تمایلات فرهنگی مثبت به سمت خوداشتغالی، استقلال، نوآوری و تلاش‌های فردی بر درک مطلوبیت و در نتیجه انگیزه‌های کارآفرینانه اثر دارد. از طرفی معضل مدرک‌گرایی در میان جوانان، مانعی برای ورود به دنیای واقعی کار و ائتلاف سرمایه‌های انسانی و اجتماعی است. باور غلط برابری مدرک تحصیلی با فرصت‌های شغلی بهتر، بسیاری را به دنبال انباشت مدارک بدون توجه به نیاز بازار کار، سوق می‌دهد. این امر نه تنها باعث این

¹Arbolino et al

²Ho & Wong

³Levie & Autio

می‌شود که برخی از افراد، فقط به دنبال افزایش مدارک تحصیلی خود باشند و فرصت‌های شغلی موجود را به دلیل تلاش برای ارتقای مدارک تحصیلی، از دست بدهند، بلکه پس از اخذ مدارک بالاتر، توقعات شغلی غیرواقعی و عدم تناسب با مهارت‌ها را برای آن‌ها به دنبال دارد. در همین راستا نتایج پژوهش باغفلکی و پرندین (۲۰۱۷) معتقد است که مدرک‌گرایی در بین جوانان و اطلاع ناکافی از فرصت‌های شغلی از جمله دلایل بیکاری دانش‌آموختگان دانشگاهی است. بنابراین ضروری است با ترویج فرهنگ کارآفرینی و تشویق ریسک‌پذیری در بین جوانان، زمینه را برای شکوفایی استعدادها و خلاقیت‌های آن‌ها در مسیرهای پویا و چالش‌برانگیز فراهم کرد.

محیط خانواده نیز یکی دیگر از موانع فرهنگی و اجتماعی اشتغال است. در برخی خانواده‌ها، ترویج کارآفرینی یا حمایت از فرزندان برای شروع کسب و کار ممکن است مورد حمایت نباشد. نگرش منفی خانواده می‌تواند باعث تردید و دلسردی فرد نسبت به شروع یک کسب و کار یا پیدا کردن شغل شود. بسیاری از خانواده‌ها به دلیل فقر، از منابع مالی لازم برای حمایت از فرزندان خود در مسیر کارآفرینی برخوردار نیستند. این محدودیت‌ها می‌تواند باعث تأخیر یا حتی جلوگیری از شروع یک کسب و کار شوند. دیتریچ و کراک (۲۰۰۹) معتقدند یکی از مهم‌ترین ابعاد رفتارهای والدینی مختص شغل، حمایت والدین است که این مفهوم به شکل تشویق فرزندان برای کشف محیط‌های شغلی مرتبط با رغبت‌های شغلی‌شان و ترغیب آن‌ها به تجربه کردن محیط‌های شغلی متفاوت متجلی می‌شود. به علاوه نوع رابطه‌ای که افراد با والدینشان دارند در رشد شغلی آن‌ها نقش مهمی ایفا می‌کند. این موضوع می‌تواند ناشی از ترس از شکست، ناآگاهی از مزایای کارآفرینی و یا تمرکز صرف بر تحصیلات عالی باشد. در حقیقت، خانواده (بویژه والدین) با شناخت توانمندی‌های بالقوه فرزندان خود و هدایت آن‌ها در مسیر شغلی نقش مهمی در شناسایی و پرورش افراد خلاق و کارآفرین در جامعه ایفا می‌کنند. از این رو، پیشنهاد می‌شود خانواده‌ها با فراهم کردن زمینه‌ها و فرصت‌های شغلی لازم زمینه‌های کسب تجربه و مهارت‌های افراد را فراهم کنند.

نفوذ ناکافی ورزش در جامعه یکی دیگر از مقولات شناسایی شده موانع فرهنگی و اجتماعی اشتغال است. اهمیت این موضوع تا آنجایی است که به عقیده قربانی و همکاران (۲۰۲۱) یکی از عوامل اصلی مؤثر بر اشتغال‌زایی در ورزش، جایگاه ورزش در سبک زندگی مردم می‌باشد؛ هر مقدار که سهم ورزش در سبک زندگی افراد بیشتر شود، مشاغل ورزشی از رونق بیشتری برخوردار خواهند بود و در این صورت باید به توسعه اشتغال در این بخش امیدوار بود. بررسی مطالعات نشان داد که سهم اندک و ناکافی ورزش در سبد مصرف خانوار، شیوع سبک زندگی غیرفعال در کشور و سواد جسمانی و ورزشی ضعیف جامعه در کاهش مشارکت مردم در فعالیت‌های ورزشی و تقاضا برای خدمات و محصولات ورزشی نقش دارد. بنابراین افزایش آگاهی عمومی درباره اهمیت ورزش برای سلامتی و رفاه جسمانی و تشویق افراد به انجام فعالیت‌های ورزشی، توسعه فضاهای ورزشی، تجهیز این فضاها به امکانات مدرن و ارائه خدمات ورزشی باکیفیت و مقرون به صرفه، می‌تواند به افزایش مشارکت مردم در ورزش و در نتیجه، رونق اشتغال در این حوزه کمک کند.

نابرابری جنسیتی به عنوان یکی از موانع فرهنگی و اجتماعی در اشتغال ورزشی به معنای عدم فراهم کردن شرایط برابر برای زنان و مردان برای دستیابی به فرصت‌های شغلی، پیشرفت و توسعه حرفه‌ای در ورزش است. مطالعات نشان می‌دهد که تبعیض جنسیتی در ورزش که در بسیاری از موارد به علت وجود فرهنگ مردسالارانه (خود برترانگاری مردانه) و هنجارها و باورهای کلیشه‌ای در مورد فعالیت زنان در ورزش است؛ به اشکال مختلفی بروز پیدا می‌کند. زنان در مقایسه با مردان، از جمله در مشاغل مدیریتی حوزه ورزش، مربیگری و داوری و دیگر مشاغل ورزشی در عرصه‌های ملی و بین‌المللی، به فرصت‌های شغلی کمتری دسترسی دارند. در همین راستا شتاب بوشهری (۲۰۰۸) تأکید می‌کند فرهنگ سازمانی مردسالارانه نقش بازدارنده در ارتقای زنان به پست‌های مدیریتی دارد. علاوه بر این، در بسیاری از موارد، زنان برای انجام کار مشابه، حقوق و مزایای کمتری نسبت به مردان دریافت می‌کنند. بنابراین لازم است اقداماتی از جمله اصلاح ساختارها و

اجرای سیاست‌ها و برنامه‌های ترویج برابری جنسیت در کنار افزایش دسترسی به فرصت‌های شغلی برای زنان انجام گیرد تا زمینه برای حضور و فعالیت زنان در موقعیت‌های شغلی بیشتر و با شرایط بهتر در عرصه ورزش فراهم شود.

یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد که موانع سیاسی یکی از چالش‌ها در مسیر توسعه اشتغال در بازار کار ورزش ایران محسوب می‌شوند. این موانع در چهار محور اصلی شامل ضعف در نگرش سیاست‌گذاران، ضعف دیپلماسی اقتصادی-ورزشی، دخالت جریان‌های سیاسی در مدیریت ورزش، و فقدان شایسته‌سالاری دسته‌بندی می‌شوند. در ابتدا، بی‌توجهی سیاست‌گذاران به ظرفیت اشتغال‌زایی صنعت ورزش یکی از موانع توسعه این حوزه به‌شمار می‌رود. تحلیل داده‌ها نشان می‌دهد که ورزش در اولویت سیاست‌های اشتغال‌زایی قرار ندارد و نگاه تصمیم‌گیران ارشد به ورزش، عمدتاً محدود به کارکردهای نمادین یا غیرتولیدی آن است. این نگرش موجب غفلت در تدوین برنامه‌های حمایتی، تخصیص منابع و به‌کارگیری سازوکارهای توسعه اشتغال در ورزش شده است. علاوه بر آن، تعدد و تعارض در سیاست‌های دولتی و نبود برنامه‌ریزی بلندمدت و پایدار، محیط تصمیم‌گیری در ورزش را بی‌ثبات ساخته و انگیزه و امنیت سرمایه‌گذاران را تضعیف کرده است. از سوی دیگر، دخالت سیاسیون و مدیران غیرتخصصی در عرصه مدیریت ورزش، باعث اتخاذ تصمیمات غیرکارشناسی و تخصیص نادرست منابع شده است. حضور افرادی فاقد تجربه و دانش در رأس نهادهای ورزشی نه تنها مانعی در برابر برنامه‌ریزی اصولی محسوب می‌شود، بلکه گاهی زمینه‌ساز بروز فساد، رانت و هدررفت منابع نیز می‌شود. همچنین، فقدان فرهنگ شایسته‌سالاری نیز به‌عنوان مانعی برای جذب و نگهداشت نیروی انسانی متخصص در ورزش شناسایی شد. در این راستا، خادم‌کله‌لو و همکاران (۲۰۲۳) نیز تأکید کرده است که ارتقاء شغلی بر اساس روابط نه تنها موجب ترک خدمت نیروهای متخصص می‌شود بلکه موجب ضعف عملکرد نهادهای ذی‌ربط خواهد شد. در نهایت، ضعف دیپلماسی اقتصادی-ورزشی از دیگر موانع شناسایی شده است. تحریم‌ها، بی‌ثباتی در روابط خارجی و ناکارآمدی در توسعه همکاری‌های بین‌المللی، مانع از جذب سرمایه‌گذاری خارجی، میزبانی رویدادهای بزرگ ورزشی و دسترسی به فناوری‌های نوین شده است. در حالی که روابط مؤثر بین‌المللی می‌تواند به‌عنوان اهرمی اقتصادی، موجبات تعادل بازار کار و توسعه فرصت‌های شغلی در ورزش را فراهم آورد. در مجموع، بهبود وضعیت اشتغال در بازار کار ورزش مستلزم بازنگری در سیاست‌های کلان، تقویت دیپلماسی ورزشی، اصلاح نظام مدیریتی ورزش کشور بر اساس شایسته‌گزینی و کاهش مداخلات سیاسی در مدیریت ورزش است. تنها با این تحولات ساختاری می‌توان انتظار داشت که ورزش به‌عنوان یکی از پیشران‌های نوظهور اقتصاد ملی، نقش خود را در کاهش بیکاری و توسعه اشتغال پایدار ایفا کند.

بر اساس یافته‌های پژوهش، موانع مرتبط با دانش و فناوری یکی از عوامل در محدودیت اشتغال در بازار کار ورزش ایران محسوب می‌شود. این موانع در سه محور اصلی ضعف در زیرساخت‌های فناورانه، عدم سرمایه‌گذاری در فناوری‌های ورزشی و کمبود دانش تخصصی مرتبط با تکنولوژی‌های نوین قابل دسته‌بندی هستند. در گام نخست، نبود زیرساخت‌های فناورانه مناسب، به‌ویژه در سطح استان‌ها، زمینه را برای بهره‌برداری مؤثر از ظرفیت‌های نوآوری و فناوری در صنعت ورزش تضعیف کرده است. زیرساخت‌هایی نظیر تجهیزات هوشمند ورزشی، نرم‌افزارهای مدیریت باشگاه‌ها، پلتفرم‌های دیجیتال خدمات ورزشی و شبکه‌های ارتباطی پیشرفته، پایه‌ای‌ترین نیازها برای رشد اشتغال فناورمحور در ورزش محسوب می‌شوند. اما همچنان بسیاری از مناطق کشور به فناوری‌های نوین ورزشی دسترسی کافی ندارند یا بهره‌برداری از فناوری‌های سایر بخش‌های صنعتی در حوزه ورزش نادیده گرفته شده است. در گام دوم، عدم تخصیص منابع کافی برای تحقیق و توسعه (R&D) و کمبود سرمایه‌گذاری هدفمند در فناوری‌های ورزشی، روند نوآوری را با اختلال جدی مواجه کرده است. عدم توجه به ورود فناوری‌های نوین، فقدان بسترهای جذب دانش جهانی، و عدم آمادگی کشور برای میزبانی رویدادهای بزرگ ورزشی، که می‌توانند سازوکارهای انتقال فناوری باشند، همگی از

مصادیق این چالش‌اند. در نبود سرمایه‌گذاری کافی، صنعت ورزش همچنان به خدمات سنتی متکی می‌ماند و امکان رقابت با بازارهای بین‌المللی را از دست می‌دهد. در نهایت، کمبود آگاهی و تخصص نسبت به تحولات فناورانه نیز به‌عنوان یک مانع مهم مطرح است. شاغلان و فارغ‌التحصیلان علوم ورزشی، غالباً با فناوری‌های مدرن مانند تحلیل داده‌های عملکرد ورزشی، فناوری‌های پوشیدنی، سامانه‌های آموزش مجازی یا تجهیزات هوشمند ورزشی آشنایی کافی ندارند. این امر موجب کاهش بهره‌وری، اتلاف منابع و عدم بهره‌برداری از فرصت‌های فناورانه برای توسعه اشتغال شده است. بنابراین، برای غلبه بر این موانع، سیاست‌گذاری در سه سطح ضرورت دارد: نخست، توسعه و روزآمدسازی زیرساخت‌های فناورانه در ورزش با حمایت نهادهای حاکمیتی؛ دوم، افزایش سرمایه‌گذاری دولتی و خصوصی در نوآوری‌های فناورمحور؛ و سوم، توانمندسازی منابع انسانی از طریق آموزش‌های تخصصی، توسعه مهارت‌های دیجیتال، و ارائه خدمات مشاوره‌ای. تنها در چنین شرایطی است که می‌توان انتظار داشت صنعت ورزش به‌عنوان بخشی نوظهور از اقتصاد دانش‌بنیان، در مسیر اشتغال‌زایی پایدار و رقابت‌پذیر حرکت کند.

بر اساس یافته‌ها، وجود چالش‌های متعدد در حوزه قوانین و مقررات یکی از موانع اشتغال در بازار کار ورزش ایران، است. این موانع در سه سطح اصلی شامل قوانین دست‌وپاگیر و پیچیده، ضعف در تدوین و بازنگری قوانین حمایتی و نارسایی در اجرای قوانین موجود قابل تحلیل‌اند. در سطح نخست، بروکراسی اداری و مقررات پیچیده مرتبط با راه‌اندازی و توسعه کسب‌وکارهای ورزشی، به‌ویژه در اخذ مجوز برای مشاغل نوین مانند روانشناسی ورزشی یا طب ورزشی، نقش مهمی در کاهش انگیزه کارآفرینان و فارغ‌التحصیلان برای ورود به بازار کار ایفا می‌کند. قوانین ناپایدار و متناقض و همچنین سخت‌گیری در ثبت ایده‌های نوآورانه ورزشی، فضای فعالیت حرفه‌ای را نامن و نامطمئن ساخته است. در سطح دوم، نبود قوانین به‌روز و روشن جهت حمایت از سرمایه‌گذاری، کاهش هزینه‌های مشارکت عمومی در ورزش و الزام سازمان‌ها به بهره‌گیری از یافته‌های پژوهشی، بیانگر شکاف عمیق میان سیاست‌گذاری قانونی و نیازهای واقعی بازار کار ورزش است. در همین راستا، پژوهش نوری خانیوردی و همکاران (۲۰۲۱) نیز نشان داد که قوانین موجود نه‌تنها مشوق فعالیت‌های کارآفرینانه در ورزش نیستند، بلکه مانعی ساختاری در مسیر اشتغال دانش‌آموختگان علوم ورزشی به شمار می‌روند. در سطح سوم، یکی از چالش‌های جدی، ضعف در اجرای قوانین موجود است. عدم اجرای کامل سیاست‌های کلان کشور همچون اصل ۴۴ قانون اساسی در زمینه خصوصی‌سازی ورزش، بی‌توجهی به الزامات برنامه‌های توسعه‌ای و نبود سازوکار الزام‌آور برای جذب فارغ‌التحصیلان ورزش در ساختارهای اداری، موجب ناکارآمدی قوانین مصوب شده است. به‌بیان دیگر، آنچه به‌عنوان خلأ قانونی دیده می‌شود، در بسیاری از موارد ناشی از ضعف در ضمانت اجرای قوانین موجود است. با توجه به نقش دولت در شکل‌دهی فضای اقتصادی و اشتغال، انتظار می‌رود تدوین مقررات ساده، شفاف و به‌روز، همراه با کاهش موانع بوروکراتیک و ایجاد سازوکارهای حمایتی مؤثر، در اولویت اصلاحات ساختاری حوزه اشتغال ورزش قرار گیرد. بازنگری در فرایندهای صدور مجوز، به‌کارگیری فناوری در تسهیل فرآیندهای قانونی و ایجاد نظام‌های پایش و ارزیابی اجرای قوانین، از جمله راهکارهایی هستند که می‌توانند فضای کارآفرینی و اشتغال در صنعت ورزش را بهبود بخشند. در نهایت، توسعه بازار کار ورزش مستلزم سیاست‌گذاری هوشمندانه، قانون‌گذاری کارآمد و اجرای اثربخش قوانینی است که بستر شکوفایی ظرفیت‌های انسانی و اقتصادی این بخش را فراهم آورند.

نتیجه‌گیری کلی و پیام مقاله

اشتغال در بازار کار ورزش ایران با مجموعه‌ای از موانع در سطح محیط کلان مواجه است که در پنج مضمون اصلی شامل موانع اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی، سیاسی، دانش و فناوری، و قانونی و حقوقی طبقه‌بندی می‌شوند. این موانع با تأثیر متقابل، فرآیند توسعه اشتغال پایدار در صنعت ورزش را محدود کرده و مانع از بهره‌برداری کامل از ظرفیت‌های این حوزه شده‌اند.

محدودیت‌ها

از محدودیت‌های این پژوهش، دسترسی محدود به برخی منابع علمی و احتمال سوگیری در انتخاب مطالعات بوده است. برای کاهش این اثر، از چند پایگاه اطلاعاتی معتبر و بازه زمانی گسترده‌تری در جستجوی منابع استفاده شد. همچنین، بهره‌گیری از چند کدگذار در تحلیل داده‌ها، به افزایش دقت و اعتبار نتایج کمک کرد. یافته‌های این پژوهش می‌تواند راهگشای سیاست‌گذاران، نهادهای آموزشی، و فعالان اقتصادی در طراحی برنامه‌های توسعه اشتغال در صنعت ورزش باشد.

پیشنهاد برای مطالعات آتی

با توجه به رویکرد کیفی این پژوهش و تمرکز آن بر تحلیل اسنادی، ضرورت دارد که در آینده پژوهش‌های بیشتری با روش‌های کمی و ترکیبی انجام شود تا یافته‌های حاصل از این فراترکیب از منظر آماری نیز اعتبارسنجی شوند. همچنین بررسی عوامل تسهیل‌گر و بازدارنده اشتغال در صنعت ورزش با مشارکت ذی‌نفعان کلیدی می‌تواند موجب فهم عمیق‌تری از پویایی‌های بازار کار ورزش شود.

ملاحظات اخلاقی

رعایت دستورالعمل‌های اخلاقی

این مقاله با رعایت کامل اصول و دستورالعمل‌های اخلاقی پژوهش تهیه شده است.

بیانیه استفاده از هوش مصنوعی

در این پژوهش از ابزارهای هوش مصنوعی استفاده نشده است.

منابع مالی

این پژوهش هیچ‌گونه حمایت مالی از سازمان‌ها یا نهادهای دولتی یا خصوصی دریافت نکرده است و به صورت مستقل انجام شده است.

مشارکت نویسندگان

همه نویسندگان به طور مساوی در نگارش مقاله مشارکت داشته‌اند.

تعارض منافع

نویسندگان این مقاله اعلام می‌دارند که هیچ‌گونه تعارض منافی در رابطه با این پژوهش وجود ندارد.

تقدیر و تشکر

نویسندگان بر خود لازم می‌دانند از کسانی که در مراحل مختلف پژوهش یاری‌رسان بودند، صمیمانه قدردانی نمایند.

References

- Adel, Z., Momayez, A., Rahmani, H., & Taherpour Kalantari, H. (2021). Presenting a Model for Valuing Start-up Companies in Iran's Science and Technology Parks in Line with the General Policies of Employment. *Quarterly Journal of The Macro and Strategic Policies*, 9(Special Issue), 186-210. [<https://doi.org/10.30507/jmsp.2021.298273.2292>] [In Persian]
- Akalanka, S., Weerakoon, R., Vitharana, S., & Abyesinghe, C. (2021). A Review of Barriers and Challenges Faced by Sports Entrepreneurs. *Journal of Sports and Physical Education Studies*, 1(1), 14-18. [[Link](#)]
- Alizadeh, M. H., & Nasiri, K. (2001). Investigating the occupational problems of graduates of physical education and sports science. *Harakat*, 7(7), 77-89. [[Link](#)] [In Persian]
- Amini, A. (2015). Labor market analysis and employment policies in the Iranian economy with emphasis on the Fourth Economic, Social and Cultural Development Plan. *Economic Journal*, 15(5,6), 23-40. [[Link](#)] [In Persian]
- Arbolino, R., Carlucci, F., Cirà, A., Ioppolo, G., & Yigitcanlar, T. (2017). Efficiency of the EU regulation on greenhouse gas emissions in Italy: The hierarchical cluster analysis approach. *Ecological Indicators*, 81, 115-123. [<https://doi.org/10.1016/j.ecolind.2017.05.053>]

- Babayi, M. (2017). *Prioritizing the obstacles of entrepreneurship in sports from the perspective of sports entrepreneurs in Urmia city* [Master's thesis, University of Tehran], Tehran: Iran. [Link] [In Persian]
- Baghfelaki, A., & Pratdeen, S. (2017). Investigating the factors affecting the unemployment of graduates of Islamic Azad University, Kermanshah. *Population Journal*, 101-102, 59-84. [Link] [In Persian]
- Benar, N., Saeedi, F., & Khosravi Aghdam, A. (2023). Feasibility Study of E-sports Development with the Approach of Creating Business and Job Creation. *Journal of Sport Management and Development*, 11(4), 142-166. [https://doi.org/10.22124/JSMD.2021.18017.2434] [In Persian]
- Boroumand, M. R., Hemati Nezhad, M., Ramazani Nezhad, R., Razavi, S. M. H., & Malek Akhlagh, I. (2011). Investigating the obstacles to employment for graduates of physical education and sports science in Iran. *Journal of Sport Management and Motor Behavior*, 7(14), 51-72. [Link] [In Persian]
- Camy, J. (2006). Employment Opportunities in the Sports Sector: a Review of the European Situation. W: Di Cola G.(Red.) Beyond the Scoreboard. Youth employment opportunities and skills development in the sports sector. Geneva. *International Labour Office*, 85-14. [Link]
- Dehghan, M., & Shafiee, S. (2022). Analyzing the perspective of entrepreneurship and employment development in the national educational and grassroots sport. *Journal of Sport Management and Development*, 11(1), 154-182. [https://doi.org/10.22124/JSMD.2022.6679] [In Persian]
- Dietrich, J., & Kracke, B. (2009). Career-specific parental behaviors in adolescents' development. *Journal of vocational behavior*, 75(2), 109-119. [Link]
- Ebrahimi Dinani, E., Mokhtari Dinani, M. and Rezaei Pandari, A. (2021). Identifying and rating of effective factors in sport entrepreneurship in the municipality of Tehran with the DEMATEL approach. *Sport Physiology & Management Investigations*, 13(3), 55-70. [Link] [In Persian]
- European Commission. (2024). *Employment in sport*. [Link]
- Farbod, M., Safania, A. M., Boroumand, M. R., Naqshbandi, S. S., & Bagherian Farahabadi, M. (2022). Designing and Testing a Model of Ecosystem Analysis Employment Development of Postgraduate Education Graduates (Study of Sports Science in Islamic Azad Universities). *Human Resource Management in Sports*, 9(2), 265-283. [https://doi.org/10.22044/shm.2021.10539.2326] [In Persian]
- Ghorbani, M. H., & Safari Jafarloo, H. R. (2021). A Model for Development of Sport Careers in Iran. *New Trends in Sport Management*, 8(31), 55-72. [Link] [In Persian]
- Ghorbani, M.H., Esmeli, M., & Zareian, H. (2022). The Barriers and solutions of Development Employment for Sport in South Khorasan Province. *Strategic Studies on Youth and Sports*, 21(55), 341-362. [https://doi.org/10.22034/ssys.2022.498] [In Persian]
- Gorbani, H., Seyyed Ameri, M.H., & Bashiri, M. (2022). Preparing Entrepreneurship Human Resources Management System Algorithm in Ministry of Sport and Youth. *Strategic Studies on Youth and Sports*, 20(54), 9-36. [https://doi.org/10.22034/ssys.2022.472] [In Persian]
- Goudarzi, M., Jalali Farahani, M., Rajabi, H., & Hamidi, M. (2017). The Design and Codification of Development Model of Entrepreneurial Skills for Students of Sport Management in Iran. *New Trends in Sport Management*, 5(18), 9-21. [Link] [In Persian]
- Hadavi, S. F., Saatchian, V., Azizi, B., & Mohammadi, M. (2018). Role of Obstacles to the Development of Entrepreneurship through Sport in Hamedan Province and Executive Solutions. *Strategic Studies on Youth and Sports*, 16(38), 37-54. [Link] [In Persian]
- Ho, Y.-P., & Wong, P.-K. (2007). Financing, regulatory costs and entrepreneurial propensity. *Small Business Economics*, 28, 187-204. [Link]
- Hosieni, E., Moradi Barzal Abad, F., Bazdi Langari, M., Maleki, A., & Shooshinasab, P. (2020). Identification and Prioritization barriers to entrepreneurship in sport using a combination DEMATEL and network analysis process (ANP). *Journal of Motor and Behavioral Sciences*, 3(2), 177-186. [Link] [In Persian]

- Hozhabr, Y., Fallah, Z., Noudehi, M., & Bahlekeh, T. (2023). Analyzing driving and inhibiting factors of empowering students in sports entrepreneurship. *Journal of Studies in Entrepreneurship and Sustainable Agricultural Development*, 10(1), 211-228. [<https://doi.org/10.22069/jead.2023.20891.1681>] [In Persian]
- Kadir, J.M.A., Naghavi, N., & Subramaniam, G. (2020). Unemployment among Graduates - Is there a Mismatch? *International Journal of Asian Social Science*, 10(10), 583-592. [<https://doi.org/10.18488/journal.1.2020.1010.583.592>]
- Keshavarz, L., & Mehri Shandi, S. (2021). Analysis of the Barriers to Entrepreneurship in Sport from the Perspective of M.A Students of physical education and sport sciences at the University of Tehran. *Applied Research in Sport Management*, 9(4), 163-169. [<https://doi.org/10.30473/arsm.2020.7324>] [In Persian]
- Khademi Kelelu, M., Khodayi, S. M., & Rahimi, B. (2023). Identifying and ranking barriers to employment of university graduates in the Iranian labor market. *Social Problems of Iran*, 13(2), 85-122. [[Link](#)] [In Persian]
- Khaledifard, A., Shetab Booshri, N., Heydarinejad, S., & Khatibi, A. (2023). Sustainable Employment Model For Sports Science Graduates. *Sport Management Journal*, 15(1), 192-177. [<https://doi.org/10.22059/jsm.2021.323161.2716>] [In Persian]
- Khayyat, B., Mohamadian, F., & Majedi, N. (2020). Presentation of Iranian Women's Sport Entrepreneurship Development Model. *Sport Management Studies*, 12(62), 135-164. [<https://doi.org/10.22089/smrj.2020.7811.2724>] [In Persian]
- Levie, J., & Autio, E. (2007). *Entrepreneurial framework conditions and national-level entrepreneurial activity: Seven-year panel study*. Paper presented at the Third Global Entrepreneurship Research Conference. [[Link](#)]
- Mahmoodi Yekta, M., Shabani bahar, G., Honari, H., Shahlaee, J., & Ghafouri, F. (2021). Identifying the Effective Factors of the development of entrepreneurship in the educational system of sports sciences of the country. *Journal of Sport Management and Development*, 10(4), 22-36. [<https://doi.org/10.22124/JSMD.2021.5448>] [In Persian]
- Mahmoodi Yekta, M., Shabanibahar, G., Honari, H., Shahlaee, J., & Ghafouri, F. (2023). Exploring the contextual factors and intervening in the development of entrepreneurship in the educational system of physical education and sports sciences of the country. *Strategic Studies on Youth and Sports*, 21(58), 9-32. [<https://doi.org/10.22034/ssys.2022.1418.1979>] [In Persian]
- Malek Akhlagh, E., Benar, N., AbbasiGorji, A., Saeedi, F., & Hedayatifar, S. (2022). Designing a Model of International Strategic Branding of Iranian Wrestling with an Export and Currency approach. *Journal of Sport Management and Development*, 11(2), 1-25. [<https://doi.org/10.22124/JSMD.2021.17441.2394>] [In Persian]
- Mandalizadeh, Z., & Ehsani, M. (2014). Identifying the Environmental and Individual Barriers to Entrepreneurial in Sport for Women and Providing Suggested Strategies. *New Trends in Sport Management*, 1(3), 33-41. [[Link](#)] [In Persian]
- Mandalizadeh, Z., & Honari, H. (2011). An Investigation of the Factors Affecting Entrepreneurship in Sport: As an Interdisciplinary Area. *Interdisciplinary Studies in the Humanities*, 2(2), 113-136. [<https://doi.org/10.7508/isih.2010.06.006>] [In Persian]
- Miraskari, S.R., & Rezaei Pitenoei, Y. (2024). Investigating the factors influencing ease of doing business in Gilan province. *Business Process Management Journal*, 30(7), 2642-2664. [<https://doi.org/10.1108/BPMJ-01-2024-0032>]
- Miraskari, S.R., Sadraara, M., & Taleb, S.E. (2017). *Analysis of the relationship between economic factors and the cost of crime prevention*. Second International Conference on Management and Accounting Techniques, Tehran. [[Link](#)] [In Persian]

- Naderian Jahromi, M., & Pazhouhan, F. (2021). An Analysis of the Role of Teaching Entrepreneurship in Employing Sport Sciences Graduates. *New Trends in Sport Management*, 8(31), 125-137. [Link] [In Persian]
- Nasirzadeh, A., Farahani, A., & Vatandoust, M. (2018). Investigating and Analyzing Effective Factors on Entrepreneurship of Iranian Physical Education Graduates. *Sport Management Studies*, 10(47), 131-152. [https://doi.org/10.22089/smrj.2018.1099] [In Persian]
- Nikouei, A., esmaili shazandi, M., & ashrafganjouei, f. (2021). Identifying the effective factors of sports entrepreneurship in Iran. *Applied Research in Sport Management*, 10(2), 77-88. [https://doi.org/10.30473/arsm.2021.8187] [In Persian]
- Noori Khanyourdi, M., Khabiri, M., & Alidoust Ghahfarrokhi, E. (2021). Analysis of Barriers to Entrepreneurship in Sports from the Perspective of Sports Experts. *Karafan Quarterly Scientific Journal*, 18(2), 229-250. [https://doi.org/10.48301/kssa.2021.130681] [In Persian]
- Nwokorie, E.C., & Adiukwu, I.K. (2020). Hospitality and tourism entrepreneurship: Administrative barriers in Imo State, Nigeria. *International Scientific Journal Turizam*, 24(1), 13-32. [http://dx.doi.org/10.5937/turizam24-22955]
- Omidi, Y., Mohammad Kazemi, R., & Azmoudeh, S. (2016). Identifying and Analyzing Contextual Barriers of Organizational Entrepreneurship in Ministry of Sport and Youth. *Sport Management Journal*, 8(5), 753-775. [https://doi.org/10.22059/jsm.2016.60246] [In Persian]
- Ramezani, F., Keshtidar, M., & Moodi, D. (2021a). An Analysis of the Barriers to Financing Sport Entrepreneurs by Q Method. *Sport Management Journal*, 13(1), 237-255. [https://doi.org/10.22059/jsm.2019.280621.2264] [In Persian]
- Razavi, S.M.J., Ghahreman Tabrizi, K., & Zarei Mahmoudabadi, M. (2016). Identifying and ranking the factors affecting entrepreneurship in sport using an integrated multi-criteria analysis and Copeland approach. *Journal of Sport Management and Motor Behavior*, 12(23), 113-130. [Link] [In Persian]
- Rezaei Pitenoiei, Y., & Miraskari, S.R. (2023). Investigating the Factors of Improving Investment Security in Guilan Province. *Journal of Development and Capital*, 8(1), 189-211. [https://doi.org/10.22103/jdc.2022.19538.1250] [In Persian]
- Rezaei, F. (2010). *Investigating the obstacles and opportunities for entrepreneurial development in sports in Mazandaran province* [Master's thesis, University of Shomal], Amol: Iran. [Link] [In Persian]
- Rooshani, F., Amirhosseini, S.E., & Hamidi, M. (2021). The Employability Capabilities of the Graduates of the Universities Based on Grounded Theory. *Journal of higher education curriculum studies*, 11(2), 291-334. [Link] [In Persian]
- Saeedi, F., Benar, N., & Miraskari, S.R. (2024). Three Decades of Research on Employment in the Iranian Sports Labor Market: A Look at Micro, Meso, and Macro Barriers. *Human Resource Management in Sports*, 11(2), 449-487. [https://doi.org/10.22044/shm.2024.14475.2643] [In Persian]
- Salehnia, B., Safania, M., Boroumand, M.R., & Nikbakhsh, R. (2022). Development of a strategic employment plan for graduates of physical education and sports sciences of Islamic Azad University with an entrepreneurial approach. *Sport Physiology & Management Investigations*, 14(3), 97-113. [Link] [In Persian]
- Shariati Feizabadi, M. (2020). The effects of the economic sanctions of the United States on the sport of Islamic Republic of Iran. *Bi-Quarterly Political Knowledge*, 16(1), 219-246. [https://doi.org/10.30497/pk.2020.2732] [In Persian]
- Shetabboshehri, N. (2008). Promoting women to management levels in the Physical Education Organization of Iran: Environmental and individual barriers and a suitable model [Ph.D thesis, Tarbiat Modares University], Tehran: Iran. [Link] [In Persian]

- Thibaut, E., Eakins, J., Willem, A., & Scheerder, J. (2020). Financial barriers for sports consumption: the dynamics of the income–expenditure relation. *Sport, Business and Management: An International Journal*, 10(3), 245-261. [<https://doi.org/10.1108/SBM-04-2019-0026>]
- Tohidi, Z., Soroush, A. A., & Alhoseini, S. M. (2015). A Study on the Status of Iranian Youth Employability. *Strategic Studies on Youth and Sports*, 14(29), 31-48. [[Link](#)] [In Persian]
- Wang, M., & Thoben, K. (2016). *A survey with analytic hierarchy process for selecting an optimal combination of employing electric commercial vehicles in the urban freight transport*. Paper presented at the Proceedings of the 4th. Commercial Vehicle Technology Symposium (CVT 2016). [[Link](#)]
- Yadollahi, J., Gholami, N., Hamidi, M., & Kenani, A. (2011). Studying the obstacles of entrepreneurship in the sports sector of the country. *Journal of Entrepreneurship Development*, 4(2), 105-124. [[Link](#)] [In Persian]
- Zanganeh, N., Mostaghimi, M.R., Samiei, R.A., & Nasiri, M. (2020). Identifying and Prioritizing the Dimensions and Components of Sustainable Employment with an Emphasis on General Employment Policies Using the Fuzzy Analytic Network Process (ANP). *Journal of Studies in Entrepreneurship and Sustainable Agricultural Development*, 7(2), 75-96. [<https://doi.org/10.22069/jead.2021.18746.1449>] [In Persian]
- Zivari, A., Mohammadi Khyareh, M., & Mazhari, R. (2020). Impact of Access to Finance on Entrepreneurial Activities: Comparison of Selected Developed and Developing Countries. *Journal of Entrepreneurship Development*, 12(4), 561-580. [<https://doi.org/10.22059/jed.2020.291836.653174>] [In Persian]